

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERECI

HOSPODÁŘSKÁ FAKULTA

Studijní program: 6208 - Ekonomika a management

Studijní obor: Podniková ekonomika

Bankovní dohled ČNB

Bank supervision by ČNB

BP - PE - KFÚ - 200101

Hana Bradnová

Vedoucí práce: **Prof. Ing. Anděla Landorová, CSc.**

Katedra financí a účetnictví

Konzultant: **Ing. Helena Jáčová**

Katedra financí a účetnictví

Počet stran: 45

Počet příloh: 3

Datum odevzdání: 25.5. 2001

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

pro Hanu Bradnovou

obor č. 6208 R Podniková ekonomika

Vedoucí katedry Vám ve smyslu zákona č. 111 / 1998 Sb. o vysokých školách a navazujících předpisů určuje tuto bakalářskou práci:

Název tématu:

Bankovní dohled ČNB

Pokyny pro vypracování:

1. Stručný vývoj českého bankovníctví 1918 – 90. léta
2. Vymezení základní charakteristiky bankovního systému
 - jednostupňový
 - dvoustupňový
 - návaznost na bankovní systém ČR
3. Základní charakteristika ČNB, Struktura ČNB
4. Bankovní dohled a jeho struktura
 - oddělení metodické
 - oddělení bankovní licencí
 - oddělení analytické
 - oddělení bankovní inspekce
5. Seznam bank a poboček zahraničních bank – rozdělení
6. Harmonizace právních norem ČR týkajících se bankovníctví s normami EU

Rozsah grafických prací:

25 - 30 stran textu + nutné přílohy

Rozsah průvodní zprávy:

Seznam odborné literatury:

- Bartošek, K.; Felsbergová, D.; Jaroš, P.: Bankovníctví v ČR. Bankovní institut a.s., 1998
- Landorová, A.; Koštěková, V.: Peníze a banky. Praha 1998
- Revenda, Z.: Centrální bankovníctví. Management Press, Praha 1999
- Kolektiv autorů: Peníze, banky a finanční trhy. Management Press, Praha 1998
- Mandel, M.: Centrální banka v otevřené ekonomice. VŠE, Praha 1994
- Sbírka zákonů ČR
- Časopisy – Hospodářské noviny, Ekonom, Bankovníctví

Vedoucí bakalářské práce: prof. Ing. Anděla Landorová, CSc.

Konzultant: Ing. Helena Jáčová

Termín zadání bakalářské práce: 31. října 2000

Termín odevzdání bakalářské práce: 25. května 2001

Dr. Ing. Olga Hasprová
vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Ehleman, CSc.
děkan Hospodářské fakulty

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury pod vedením vedoucího a konzultanta. Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 o právu autorském, zejména §60 (školní dílo) a §35(o nevýdělečném užití díla k vnitřní potřebě školy).

Beru na vědomí, že TUL má právo na uzavření licenční smlouvy o užití mé bakalářské práce a prohlašuji, že souhlasím s případným užitím mé práce (prodej, zapůjčení apod.).

Jsem si vědoma toho, že užití své bakalářské práce či poskytnutí licence k jejímu užití mohu jen se souhlasem TUL, která má právo ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, vynaložených univerzitou na vytvoření díla (až do její skutečné výše).

Po pěti letech si mohu tuto práci vyžádat v Univerzitní knihovně TU v Liberci, kde je uložena, a tím výše uvedená omezení vůči mé osobě končí.

Jana Svoboda /

V Liberci dne 25.5. 2001

RESUMÉ

Cílem mé bakalářské práce je analýza bankovního dohledu ČNB. Práce je rozčleněna do pěti hlavních tématických kapitol, které na sebe vzájemně navazují. V úvodu bakalářské práce je nastíněno téma, které dále zpracovávám.

V první části je stručně popisován historický vývoj bankovní soustavy v České republice a následující kapitoly jsou věnovány základním charakteristikám bankovního systému ČNB. Stěžejní částí je analýza bankovního dohledu ČNB.

V závěru své práce jsem obrátila svou pozornost na změny, které musí proběhnout v bankovníctví v souvislosti se vstupem ČR do EU.

The aim of my bachelor's work is the Analysis of bank supervision executed by ČNB. The work is divided into five main chapters of subject, which come into mutual relations. In the opening is outlined the topic that I work up on.

In the first part there is briefly described the historical development of the bank sector in the Czech republic and following chapters are devoted to the fundamental characterizations of the bank system in the Czech republic. The main part is the analysis of the bank supervision. At the end I have turned my attention to the changes that must be brought into effect in continuance of the entering our country into the EU.

Děkuji paní Prof. Anděle Landorové, CSc. z katedry financí a účetnictví za odborné vedení a též Ing. Heleně Jáčové za poskytnuté konzultace.

OBSAH

pol.č.	název	strana
1. ÚVOD		10
2. VÝVOJ ČESKÉHO BANKOVNICTVÍ		11
2.1.	Počátek 19. století	11
2.2.	O období let 1918-1919	11
2.3.	Situace po 1. světové válce	11
2.4.	Léta německé okupace	12
2.5.	Bank. systém po 2. sv. válce	12
2.6.	Bankovní reformy v 50. letech	13
2.7.	Vývoj ve 2. pol. 90. let	13
2.8.	Situace po roce 1989	14
3. VYMEZENÍ ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY BANKOVNÍHO SYSTÉMU		15
3.1.	Institucionální složka bank. systému	15
3.2.	Funkční složka bank. systému	16
3.2.1.	Jednostupňový bankovní systém	16
3.2.2.	Dvoustupňový bankovní systém	17
4. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ČNB		18
4.1.	CB jako vrcholný členek bankovní soustavy státu	18
4.2.	Organizační struktura ČNB	21
5. BANKOVNÍ DOHLED ČNB		24
5.1.	Důvody existence regulace a dohledu bankovníhonictví	25
5.2.	Podstata regulace a dohledu	26

5.3. Druhy regulace a dohledu	26
5.4. Organizační struktura bank. dohledu	27
5.4.1. Oddělení metodické	27
5.4.1.1. Metodická činnost bank. dohledu	28
5.4.2. Oddělení bankovních licencí	30
5.4.2.1. Udělování licencí	31
5.4.3. Oddělení analytické	32
5.4.4. Oddělení bankovní inspekce	33
5.5. Organizační schéma bank. dohledu ČNB	34
5.6. Výkon bankovního dohledu	35
5.6.1. Dohled na dálku	35
5.6.2. Dohled na místě	36
5.7. Opatření k nápravě	38
5.7.1. Pokuty	38
5.7.2. Nucená správa	39
5.7.3. Odnětí licence	40
5.8. Iniciativa ke zlepšení dohledu	40
 6. Harmonizace právních norem ČR týkajících se bankovníctví s normami EU	 41
 7. Závěr	 44
 8. Použitá literatura a zdroje	 45
 9. Seznam příloh	

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

Zkratka	Význam
apod.	a podobně
a.s.	akciová společnost
bank.	bankovní
CB	centrální banka
CP	cenné papíry
č.	číslo
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
čs.	československý
FED	Federal Reserve System
fin.	finanční
HK	Hradec Králové
info	informace
Kč	koruna česká
mez.	mezinárodní
MMF	Mezinárodní měnový fond
např.	například
org.	organizace
PMR	povinné minimální rezervy
PO	právnícká osoba
pol.	polovina
resp.	respektive
Sb.	sbírka
SB	Světová banka
SBČS	Státní banka československá
SR	Slovenská republika
tj.	to jest
tzn.	to znamená
tzv.	tak zvaný

1. ÚVOD

Bankovníctví je významný prvek hospodářství státu. Podílelo se na transformaci ekonomiky z centrálně plánované na tržní. Banky jsou významnými subjekty ekonomiky. Souhrn bank tvořících bankovní systém, je oblast národního hospodářství, jejíž činnost ovlivňuje řadu důležitých ekonomických ukazatelů (např. inflaci, nezaměstnanost a produkt). Nejčastěji jsou banky charakterizovány jako druh finančního zprostředkovatele, jehož hlavní činností je zprostředkování pohybu finančních prostředků mezi jednotlivými ekonomickými subjekty.

Ve své bakalářské práci se snažím analyzovat bankovní soustavu ČR. V pohledu na celou problematiku krátce naznačuji souvislost vývoje bankovníctví od počátku 19. stol. - 90. léta 20. stol.

Těžiště mé práce je položeno do oblasti bankovního dohledu a regulace. Tuto činnost vykonává v ČR ČNB. Závaznými pravidly, doporučeními a omezeními ovlivňuje stav bankovní soustavy a kontroluje činnost obchodních bank.

K volbě daného tématu mě mimo jiné vedla i skutečnost, že bankovníctví a s ním spojené otázky se v současné době stávají jednou z klíčových z nich, neboť souvisejí s přijetím do EU.

Poslední kapitola je věnovaná otázce harmonizace právních norem ČR s normami EU.

2. VÝVOJ ČESKÉHO BANKOVNICTVÍ

Do příchodu Habsburků na český trůn (v 17. stol.) banky v Čechách téměř neexistovaly. Později vznikaly filiálky velkých evropských bank ve Vídni, v českých zemích byla zřizována jen jejich detašovaná pracoviště, především pro obsluhu finančních potřeb místní šlechty.

2.1. Počátek 19. století

Nově vznikající evropská buržoazie vyvíjela velký tlak na zpřístupnění bankovních služeb. Vznikaly menší banky, často na principu družstev nebo místních spořitelén. Tyto banky se postupně propojovaly a vytvářely mohutné bankovní svazy.

Také na našem území v té době docházelo k rozvoji bankovního sektoru, především zakládáním poboček bank vznikajících ve Vídni, často s účastí zahraničního kapitálu. Začaly se také zakládat samostatné české banky, z nichž některé - např. Živnostenská banka (založena 1868) - získaly na významu přesahujícím české země.

2.2. Období let 1918 - 1919

V letech 1918 - 1919 převzala nově vzniklá Československá republika soustavu obchodních bank z Rakouska - Uherska. U bank, které byly z větší části v rukou zahraničních vlastníků, docházelo k jejich repatriaci, tzn. k nucenému odkupu a převzetí většiny kapitálu českými firmami, osobami a institucemi. Hlavní roli hrála v ČSR od počátku Živnostenská banka, která byla napojena na velký český průmysl a expandovala i do zahraničí, především na Balkán.

2.3. Situace po 1. světové válce

Vzhledem ke špatnému stavu měny po 1. světové válce bylo centrální bankovníctví podřízeno snaze vlády československou měnu stabilizovat.

Výkonem funkcí centrálního bankovníctví byl pověřen Bankovní úřad při ministerstvu financí. Ten se významným způsobem podílel na historickém a v rámci střední Evropy zcela ojedinělém upevnění československé měny v letech 1919 - 1923. Zásahu na tom měli především první československý ministr financí Alois Rašín (1867 - 1923) a později jeden z jeho nástupců Karel Engliš (1880 - 1961).

Úspěšná emisní politika, doplňovaná kvalitními platidly (papírové peníze - státopky), vedla k přípravě oddělení výkonné státní moci od emisních funkcí.

V roce 1926 byla založena Národní banka československá jako centrální emisní banka státu. Měla formu akciové společnosti. Organizačně byla členěna na ústředí s 34 reprezentacemi a 134 pobočkami.

Podle publikace SBČS z roku 1992 bylo čs. obchodní bankovníctví až do vypuknutí 2. světové války poměrně členité. V letech 1936 - 1937 bylo v Československu více než 2 000 peněžních ústavů.

2.4. Léta německé okupace

Mnichovská dohoda ze září 1938 a následující německá okupace v roce 1939 měly pro čs.bankovníctví dalekosáhlé důsledky. Národní banka československá byla změněna na Národní banku pro Čechy a Moravu a na Slovensku byla zřízena Slovenská národní banka. Na základě nových zákonů musely finanční instituce ukládat část svého kapitálu do vládních cenných papírů a postupně byl celý bankovní systém plně podřízen německému vlivu.

2.5. Bankovní systém po 2. světové válce

Bezprostředně po skončení 2. světové války v květnu 1945 čs. peněžnictví určitou dobu fungovalo bez zásadních změn. Peněžní soustava se skládala z Národní banky československé jako emisní banky státu, z akciových obchodních bank a soukromých obchodních domů, družstevních peněžních ústavů, zemských bank, reeskontního a lombardního ústavu, z poštovních a

komunálních spořitelén a družstevních záložén. Německé banky byly obsazeny tzv. národní správou.

Dekretem prezidenta republiky č.102/1945 z 20.10.1945 byly znárodněny akciové banky. Byla zřízena Ústřední správa jako nástroj jejich jednotného vedení, která připravila jejich postupné slučování. V roce 1948 byly zestátněny také soukromé bankovní domy.

Národní banka čs. byla v roce 1945 přeměněna na veřejný ústav. Prováděla emisní funkce, řídila peněžní oběh uvnitř státu a peněžní styky se zahraničím. Šeková zúčtování prováděla Poštovní spořitelna, která současně plnila funkci ústředí lidového peněžnictví.

2.6. Bankovní reformy v 50. letech

V roce 1950 proběhla další etapa bankovních reforem. Byla zřízena Státní banka československá, která zahájila svou činnost 1.7.1950. Působila jednak jako centrální emisní banka státu, jednak jako banka pro poskytování provozních úvěrů a ústředí veškerého zúčtovacího styku, a poskytovala další operativně bankovní služby podnikům státním a družstevním.

Tuto úvěrovou a další operativně provozní činnost vykonávala rozvětvená síť poboček SBČS odpovídající územnímu uspořádání státu.

Vedle SBČS působily :

- Investiční banka,
- Živnostenská banka,
- ústavy tzv. lidového peněžnictví a
- Československá obchodní banka, a.s.,

kteé plnily speciální funkce a úkoly.

2.7. Vývoj ve 2. pol. 80. let

Byla připravována změna bankovního uspořádání. Byly prosazeny a připraveny nejen principy, ale i návrhy zákonů, které zahrnovaly zejména:

- institucionální oddělení centrálního a emisního bankovnictví od bankovnictví obchodního,

- zrušení přímého řízení bank státem a
- možnost vzniku nových bank jako podnikatelských subjektů.

2.8. Situace po roce 1989

Od 1.1.1990 začaly v Československu platit dva nové zákony :

- zákon o bankách a spořitelnách, který upravoval postavení, působnost a bankovní obchody v oblasti obchodního bankovníctví, a
- zákon o Státní bance československé, který upravoval centrální emisní bankovníctví státu.

K 1.1.1992 byly přijaty zákony upravující čs. bankovníctví již na úrovni vyspělých států. Byly to: - Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, a
 - Zákon č. 22/1992 Sb., o SBČS.

Došlo k posunu pojetí Státní banky československé jako moderní emisní a centrální banky, nezávislé na výkonné moci ve státě, dále byla zřízena Bankovní rada jako nejvyšší orgán ČNB, byl posílen bankovní dohled a jeho kontrolní funkce, odstraněny přímé řídicí nástroje vůči obchodním bankám a rozšířeny nástroje nepřímé.

V roce 1993 došlo k rozdělení Československa a s tím spojenému oddělení měn nových států a rozdělení jejich bankovních soustav. Státní banka československá se rozdělila na ČNB a Národní banku Slovenska.

Kromě vlastního vývoje v bankovníctví docházelo po roce 1989 k významným změnám i v ostatních oblastech finančního sektoru. Postupně vznikala trh cenných papírů, majetkových CP, ale i dluhopisů, vydávaných zejména bankami. Důležitou roli přitom sehrála kuponová privatizace naší ekonomiky. Byla zřízena Burza cenných papírů Praha a zvláštní mimoburzovní organizovaný trh, tzv. RM - Systém. Svou činnost zahájily leasingové firmy, firmy podnikající v oblasti faktoringu a forfaitingu, velmi rychle se rozšířily investiční společnosti, makléřské a brokerské firmy.

V roce 1998 byl původní zákon č. 21/1992, o bankách upraven tzv. malou novelou , Zákon č.16/1998 Sb., a tzv. velkou novelou, Zákon č. 165/1998 Sb.

Novely z roku 1998 jsou pokládány za zvlášť důležité. Jejich cílem bylo přiblížit bankovní zákon právu EU, uplatnit v něm příslušné směrnice Rady Evropských společenství a zároveň řešit některé specifické otázky naší bankovní soustavy.

3. VYMEZENÍ ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY BANK. SYSTÉMU

Bankovní systém představuje souhrn všech bankovních institucí v daném státě a uspořádání vztahů mezi nimi. Bankovní systém má dvě vzájemně propojené složky, institucionální a funkční.

3.1. Institucionální složka bankovního systému

Do institucionální složky bankovního systému patří jednotlivé banky, členěné podle hlavní náplně činnosti do několika druhů. Důležité je vymezení samostatného pojmu banka.

Banka		
	Ekonomické vymezení	Banka obchoduje a provádí operace s penězi.
	Právní vymezení	Banka je institucí, která má bankovní licenci.

Podle našeho zákona o bankách č.21/1992Sb.ve znění pozdějších úprav a doplnění, jsou banky definovány jako PO se sídlem v ČR, založené jako a.s., které přijímají vklady od veřejnosti a poskytují úvěry a plní další činnosti, k jejich výkonu činnosti mají bankovní licenci (povolení působit jako banka). Současně patří mezi instituce, které musejí dodržovat velmi přísná pravidla daná bankovními zákony a dalšími právními akty. Bankovní licence představuje oprávnění působit jako banka, především provádět bankovní operace a nabízet bankovní služby. Současně znamená právo, a v řadě zemí i povinnost, mít v názvu označení banka.

V každé ekonomice může působit celá řada druhů bank, základní z nich - v obecné podobě - jsou uvedeny v tabulce. Kromě těchto bank pak ještě existují mezinárodní banky a mezinárodně působící tzv. multinacionální bankovní holdingové společnosti.

Centrální banka		
	Obchodní banky	Nabízejí zejména depozitní a úvěrové operace, mohou být univerzální a specializované.
	Spořitelní banky	Specializují se na depozitní, úvěrové a další operace pro obyvatelstvo.
	Investiční banky	Jsou dvojího typu - buď investují do cenných papírů, nebo poskytují dlouhodobé úvěry.
	Rozvojové banky	Specializují se na účelové, obvykle dlouhodobé úvěry investičního charakteru.
	Specializované vládní banky	Zakládány vládou například za účelem podpory exportu, rozsáhlých investičních úvěrů....
	Hypoteční banky	Specializují se na emisi hypotečních zástavních listů a poskytování hypotečních úvěrů.
	Stavební spořitelny	Přijímají vklady od účastníků stavebního spoření a poskytují jim úvěry s výhodnějšími úrokovými sazbami.
		úrokovými sazbami.
	Zemědělské banky	Provádějí bankovní operace a nabízejí bankovní služby zejména v zemědělském sektoru.
	Městské a komunální banky	Zakládány městy a obcemi za účelem nabídky bankovních operací a služeb v daném regionu.
	Konzorciální banky	Zakládány skupinami bank zejména za účelem poskytování rozsáhlých (konzorciálních) úvěrů.
	Zahraniční banky	Obchodní a další banky plně ve vlastnictví zahraničních subjektů nebo pobočky těchto bank.
	Bankovní holdingové spol.	Konglomeráty několika institucí, ze kterých alespoň jednou je banka.

Pramen: Zbyněk Revenda, Centrální bankovníctví

3.2. Funkční složka bankovního systému

Funkční složka bankovního systému reprezentuje organizaci, resp. způsoby uspořádání vztahů mezi bankovními institucemi v dané ekonomice. V této souvislosti je vhodné rozlišovat především jednostupňové a dvoustupňové bankovní systémy.

3.2.1. Jednostupňový bankovní systém

Jednostupňové bankovní systémy historicky předcházely dvoustupňovým. V jejich rámci neexistovala centrální banka, veškeré bankovní činnosti byly prováděny obchodními bankami (např. včetně emise oběživa). Za zvláštní formu jednostupňového bankovního systému je možné považovat ten, který byl

využíván v centrálně plánovaných ekonomikách. Byl založen na tom, že makroekonomická a mikroekonomická funkce byly spojeny do jedné banky, "monobanky". Peníze a banky hrály v tomto systému druhořadou roli.

3.2.2. Dvoustupňový bankovní systém

Dvoustupňový bankovní systém je založen na institucionálním oddělení makroekonomické funkce, kterou zabezpečuje centrální banka, a mikroekonomické funkce, která je doménou sítě komerčních bank. Za hlavní cíl CB se obvykle považuje zabezpečování měnové stability, komerční banky provádějí svoji činnost na ziskovém principu.

Dvoustupňový bankovní systém je charakteristický především pro většinu tržních ekonomik. V tomto systému je funkčně odděleno centrální a obchodní bankovníctví a centrální banka až na výjimky neprovádí činnosti, které spadají do oblasti působení obchodních a dalších bank. CB především:

- neuvěřuje podnikový (podnikatelský) sektor a
- neřídí přímo činnost ostatních bank.

Obchodní a další banky podnikají s penězi za účelem zisku v poměrně široce vymezeném rámci, daném pravidly regulace a dohledu. Tento systém je charakteristický vyšším počtem obchodních a dalších bank. Dvoustupňové systémy však nejsou zcela stejné. Nejdůležitější je rozdíl mezi univerzálními a specializovanými systémy. Tento a další dva hlavní rozdíly - míra otevřenosti a uspořádání bank - umožňují členit dvoustupňové systémy v tržních ekonomikách.

Bankovní systém		
	Univerzální	Obchodní a investiční bankovníctví není odděleno.
	Specializovaný	Obchodní bankovníctví striktně odděleno od investičního.
	Vysoce otevřený	Vysoký podíl zahraničních bank na domácím bankovním trhu.
	Málo otevřený	Nízký podíl zahraničních bank na domácím bankovním trhu.
	Pobočkový	Málo bank, hodně poboček.
	Unitární	Hodně bank, málo poboček.
	Propojený	Relativně hodně bank navzájem propojených vlastnickými podíly.

Pramen: Zbyněk Revenda, Centrální bankovníctví

4. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ČNB

V současné době ve světě jednoznačně převládají dvoustupňové bankovní soustavy, skládající se z obchodních bank, realizujících finanční operace s klienty, a z CB, které se též říká cedulařská, emisní nebo ústřední.

4.1. CB jako vrcholný člen bankovní soustavy ve státě

Do konce roku 1989 dominovala v československém bankovním sektoru Státní banka československá, která plnila funkci CB a zároveň prováděla prostřednictvím svých poboček na celém území státu depozitní a úvěrové operace a další, náležející do funkcí bank obchodních.

Od roku 1989 prodělal čs. bankovní sektor prudký vývoj. Zákonné úpravy z prosince 1989 a února 1992 umožnily zakládat v Československu banky, spořitelny a pobočky zahraničních bank. Počet obchodních bank rapidně rostl. Funkci centrální banky plnila Státní banka československá s federálním ústředím, ústředím pro ČR a ústředím pro SR.

Legislativní předpoklady vzniku samostatné CB ČR byly vytvořeny již za existence společného státu. Federální shromáždění přijalo 8.10. 1992 novelu ústavního zákona o československé federaci. To umožnilo republikám zřídit centrální banky. Jejich vznik byl vázán na zánik CB federace. Další ústavní zákon č. 541/1992 Sb. o dělení majetku ČSFR stanovil způsob rozdělení majetku, mimo jiné také Státní banky čs. mezi CB republik ke dni zániku. Pro dělení majetku stanovil ústavní zákon dva základní principy: územní, podle něhož přechází majetek na ten nástupnický stát, na jehož území se majetek nachází, a princip stanovený podle poměru počtu obyvatel, tj. 2:1. Práva a závazky, které se podle svého obsahu vztahovaly pouze k jedné z republik, přešly na tuto republiku.

Státní banka československá zanikla současně s ČSFR 1.1. 1993 podle ústavního zákona č. 542/1992 Sb. Tento zákon umožnil oběma republikám ještě

před zánikem federace přijímat ústavní a jiné zákony k zabezpečení výkonu působností, které přešly na republiky po zániku federace.

Ústava ČR byla přijata dne 16.12. 1992 a následující den byl přijat zákon o ČNB. Ve sbírce zákonů byl publikován pod č.6/1993 Sb. Přijatý zákon vyšel z koncepce zákona o Státní bance čs., jehož návrh byl konzultován s misemi MMF a SB a s řadou dalších expertů. Zákon o ČNB přihlížel k obdobným právním úpravám v jiných zemích i k návrhu evropského systému CB a Evropské centrální banky.

Postavení ČNB jako centrální banky je zakotveno v Ústavě České republiky. Ústava zaručuje nezávislost ČNB tím, že do její činnosti lze zasahovat pouze na základě zákona. Postavení a úlohu ČNB vymezují následující paragrafy zákona č. 6/1993 Sb., o ČNB: (volně interpretováno podle původního znění citovaného zákona)

- § 1 ČNB je ústřední bankou ČR.
- § 2 Hlavním cílem ČNB je zabezpečovat stabilitu české měny. Za tím účelem ČNB určuje měnovou politiku, vydává bankovky a mince, současně řídí peněžní oběh, platební styk a zúčtování bank. Pečuje o jejich plynulost a hospodárnost. Rovněž také vykonává dohled nad prováděním bankovních činností, pečuje o bezpečné fungování a účelný rozvoj bankovního systému ČR. Také provádí další činnosti podle tohoto zákona a podle zvláštních zákonů.
- § 3 ČNB je povinna podávat parlamentu nejméně dvakrát ročně zprávu o měnovém vývoji. a je povinna nejméně jednou za tři měsíce o měnovém vývoji informovat veřejnost.
- § 5 Nejvyšším orgánem ČNB je bankovní rada ČNB. Bankovní rada určuje měnovou politiku a nástroje pro její uskutečňování a rozhoduje o zásadních měnově politických opatřeních ČNB.

- § 9 Při zabezpečování svého hlavního cíle je ČNB nezávislá na pokynech vlády.
- § 11 Guvernér ČNB je oprávněn se zúčastnit s hlasem poradním schůzí vlády.
- § 12 ČNB má výhradní právo vydávat bankovky a mince, jakož i mince pamětní.
- § 13 Peněžní jednotkou v ČR je koruna česká, zkratka názvu je "Kč". Koruna česká se dělí na 100 haléřů.
- § 23 ČNB stanoví úrokové sazby, rámce, splatnosti a další podmínky obchodů, které provádí podle tohoto zákona a zvláštních zákonů.
- § 24 ČNB určuje a vyhlašuje opatření ve Sbírce zákonů:
- a) pravidla obezřetného podnikání bank,
 - b) pravidla obezřetného podnikání dalších osob na peněžním trhu a podmínky, za kterých lze obchodovat na peněžním trhu.
- § 25 ČNB může požadovat, aby banky měly na účtu u ČNB uloženu stanovenou část svých zdrojů (povinné minimální rezervy), které se zpravidla neúročí.
- § 35 ČNB
- a) vyhlašuje kurz české koruny k cizím měnám,
 - b) stanoví cenu zlata v bankovních operacích ČNB,
 - c) má v úschově a zpravuje měnové rezervy ve zlatě a v devizových prostředcích a disponuje jimi.
- § 44 ČNB vykonává bankovní dohled nad
- a) činností bank a nad bezpečným fungováním bankovního systému,
 - b) činností jiných osob než bank, které mají povolení podle zvláštních zákonů.

ČNB je ústřední bankou České republiky, je právnickou osobou, která má postavení veřejnoprávního subjektu se sídlem v Praze, nezapisuje se do obchodního rejstříku, působí jako správní úřad v rozsahu stanoveném zákonem

a zvláštními zákony. ČNB hospodaří samostatně s odbornou péčí s majetkem, který ji byl svěřen státem. Původní znění zákona č.6/1993Sb. o ČNB bylo novelizováno - poslední novelizace je obsažena ve Sbírce zákonů ČR ze dne 22.12.2000, jež původní ustanovení zde uvedená poněkud modifikují.

4.2. Organizační struktura ČNB

Organizační struktura ČNB je dána jejím organizačním řádem, který určuje principy řízení, působnost organizačních jednotek, strukturu organizačních útvarů, vzájemné vztahy mezi nimi a jejich rámcově funkční náplně. Dále stanoví základní práva, povinnosti a odpovědnost pracovníků ČNB.

ČNB se skládá z ústředí v Praze, poboček a účelových organizačních jednotek. Ústředí je s účinností od 1.června 1998 tvořeno úseky, sekcemi a odbory (dříve úseky, odbory, samostatná oddělení, některé další specializované jednotky a oddělení jako součástí odborů).

Nejvyšším řídicím orgánem ČNB je sedmičlenná bankovní rada v čele s guvernérem. Dalšími jejími členy jsou dva viceguvernéři a další čtyři členové bankovní rady ČNB. Všechny členy bankovní rady, včetně guvernéra, jmenuje a odvolává, prezident České republiky, na návrh vlády (podle upraveného znění zákona č.442/2000 Sb.). Funkční období guvernéra a dalších členů bankovní rady je 6 let, v zásadě s možností opětného jmenování (není to upraveno zákonem).

Organizační strukturu ČNB tvoří ústředí, pobočky a účelové organizační jednotky. Ústředí ČNB je koncepční, metodickou a zároveň i výkonnou organizační jednotkou. Připravuje návrhy koncepce a strategie banky v rozhodujících oblastech její činnosti a současně zajišťuje podle rozhodnutí bankovní rady její realizaci. Ústředí ČNB řídí guvernéř. Základními články řízení ČNB jsou odbory, zajišťující jednotlivé ucelené oblasti činnosti banky:

a)národohospodářské analýzy, měnovou politiku a statistiku ČNB,

b) obchodní činnost ČNB, výkon funkce agenta státu, operace na peněžním a kapitálovém trhu, zahraničně obchodní aktivity, správu devizových rezerv, emisní činnost a peněžní oběh,

c) informatiku, účetnictví, platební styk a automatizaci,

d) zahraniční a devizové odbory,

e) investice a správu ČNB,

f) činnost legislativní a právní, bankovní audit a kontrolu ČNB,

g) guvernér řídí útvary "štábní", sekretariát, veřejné informace, personální a všeobecnou organizaci.

Účelové organizační jednotky vykonávají veškerou provozní a správní činnost. Jsou to například: Podnik automatizovaných bankovních služeb, Bankovní bezpečnost, Hospodářské služby aj.

Pobočky ČNB jsou výkonnými organizačními jednotkami provozní činnosti. Jedná se o činnosti v rámci bankovního dohledu, devizové kontroly, refinancování bank v regionu, o bankovní obchody a další bankovní činnosti v příslušném regionu. Některé činnosti příslušející ČNB podle zákona dočasně vykonává pro CB na smluvním základě Komerční banka, a.s. Praha. Jde o vedení účtů státního rozpočtu a o emisní činnosti představované správou a distribucí bankovek a mincí.

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA ČNB

Česká národní banka	Bankovní rada	
	Guvernér	
ÚSEK I.		ÚSEK IV.
Guvernér		Vrchní ředitel
Sekce kancelář		Sekce měnová
Sekce lidských zdrojů		Sekce správní
Sekce vnitřního auditu		
		ÚSEK V.
ÚSEK II.		Vrchní ředitel
Viceguvernér		Sekce politiky bank. dohledu
Sekce EU a mez. org.		Sekce bankovního dohledu
Sekce vnitřního fin. řízení		
		ÚSEK VI.
ÚSEK III.		Vrchní ředitel
Viceguvernér		Sekce bankovních obchodů
Pobočky - Praha, Čes.		Sekce řízení rizik a podpory obchodů
Budějovice, Plzeň, Brno,		
Ostrava, HK, Ústí nad L.		ÚSEK VII.
Sekce legislativní a právní		Vrchní ředitel
Sekce peněžní		Sekce statistiky
		Sekce informatiky
		Sekce platebního styku
		Sekce bezpečnosti info. technologií

Pramen: Zbyněk Revenda, Centrální bankovníctví

5. BANKOVNÍ DOHLED

Podle zákona o bankách o ČNB č.6/1993 Sb. podléhají obchodní banky se sídlem v ČR bankovnímu dohledu. Bankovní dohled jako regulační orgán bankovní soustavy byl ustanoven již v počátcích 90. let na základě využití zkušeností expertů MMF, doporučení Basilejského výboru pro bankovní dohled a direktiv vydaných Evropskou Unií.

Technickou pomoc poskytly rovněž mezinárodní instituce (MMF, PHARE) a centrální banky hospodářsky vyspělých zemí (Bank of England, FED New York a další). Kontrolní činnosti bankovního dohledu se postupně rozvíjely a upřesňovaly (podle zdroje ČNB).

Podle zákona o ČNB výkon bankovního dohledu mimo jiné zahrnuje:

- posuzování žádostí o udělení licencí podle zvláštních právních předpisů,
- dohled nad dodržováním podmínek stanovených udělenými licencemi,
- kontrolu dodržování zákonů, jestliže je k této kontrole ČNB tímto zákonem nebo zvláštními právními předpisy zmocněna a kontrolu dodržování vyhlášek a opatření vydaných ČNB,
- ukládání opatření k nápravě a pokut při zjištění nedostatků podle zákona o ČNB nebo podle zvláštního právního předpisu.

Zejména v oblasti bankovního dohledu přebraly nejenom nejvyspělejší státy, ale i řada dalších zemí standardy obezřetného bankovního dohledu a pravidla stanovící bankám minimální požadavky na jejich činnost, známé jako **Basilejské standardy**.

V zásadě jde o to, že:

- mezinárodně je uznána nutnost nezávislého auditu bank alespoň jedenkrát ročně,

- bankovní dohled v pravidelných, obvykle čtvrtletních intervalech monitoruje data, která jsou mu banky povinny zasílat (dohlídka na dálku),
- v delších - obvykle dvouletých - intervalech provádí inspekci v bance (dohlídka na místě),
- banky jsou před zahájením činnosti podrobeny licenčnímu řízení, ve kterém musí např. prokázat, že jsou jejich akcionáři schopni složit základní kapitál ve výši požadované podle národních zákonů, původ tohoto kapitálu, kvalifikaci a bezúhonnost navrhovaného vedení banky a prezentovat svoje obchodní záměry.

5.1. Důvody existence regulace a dohledu bankovníctví

Regulace a dohled bankovníctví se týká tržních ekonomik (centrálně plánovaná ekonomika řídí banky direktivně pomocí rozpisů z centra), v tomto případě tedy lze mluvit o bankách jako o podnikatelských subjektech. Důvody regulace se dají rozdělit do dvou základních skupin: na makroekonomické - sem patří vytváření prostoru pro provádění měnové politiky, druhou skupinou jsou důvody mikroekonomické, zejména podpora bezpečnosti, důvěryhodnosti a efektivnosti bankovního systému v zemi, ochrana klientů před rizikovostí a podvody ze strany bank.

Z hlediska předmětu činnosti jsou banky natolik specifickými subjekty, že je třeba je regulovat jiným a přísnějším způsobem, než ostatní nebankovní instituce.

Účast CB na dohledu má některá důležitá opodstatnění:

- 1) Obecně platí, že kdo vydává pravidla, měl by sám kontrolovat jejich plnění.
- 2) Centrální banky mají prvotřídní informace od bank, a proto mohou nejdříve zjistit problémy s likviditou bank.
- 3) CB je hlavní potenciální věřitel poslední instance v bankovním systému.

Existují také důvody, proč by CB sama dohlížet neměla

- 1) Úvěrová pomoc se může dostat do konfliktu s měnovou politikou.
- 2) Úpadky bank mohou narušit důvěryhodnost centrální banky.

Asymetrie informací je dalším argumentem podporujícím nutnost existence regulace a dohledu bankovníctví. Podstatou je nesterilní přístup různých subjektů k informacím v dané oblasti. Lidé, kteří vkládají peníze do bank, nemají vždy dost možnost získat dodatečné množství informací, k tomu, aby byli schopni posoudit rizikovost banky. Nejvíce informací má k dispozici vedení banky, dozorčí rada, instituce dohledu, atd., a vkladatelé jsou až na konci řetězce. Navíc, má-li banka problémy, snaží se je instituce dohledu řešit, aniž by o tom byla veřejnost informována, aby nedošlo k hromadnému výběru vkladů z "nezdravé" banky.

5.2. Podstata regulace a dohledu bankovníctví

Regulace a dohled bankovního systému je spolu s měnovou politikou nejdůležitější činností centrálních bank. Protože tyto banky v tržních systémech kontrolují množství peněz v ekonomice, je nutné přitom regulovat činnost obchodních a ostatních bank, které většinu peněz vytvářejí. Dohled, který následuje po regulaci, je vždy potřebný. Bankovníctví je nejvíce regulovaným odvětvím, a to i přes některé dohady, zda je tato regulace nutná.

Bankovní regulace znamená sestavování a prosazování souboru podmínek, pravidel a rámce činnosti bankovních institucí v podobě zákonů, vyhlášek a opatření. Tyto předpisy upravují vznik, působnost a zánik těchto institucí.

Bankovní dohled lze charakterizovat jako nezávislou kontrolu dodržování pravidel činnosti, včetně následných sankcí v případě neplnění pravidel.

5.3. Druhy regulace a dohledu v bankovníctví

V ČR plní funkci regulace a bankovního dohledu ČNB. Ta se zabývá externím dohledem a regulací. Do této kategorie patří též jednotlivé externí auditorské firmy, které prověřují pravdivost, správnost a úplnost výkazů bank, účetních závěrek, výroční zprávy a vedení účetnictví. Tyto firmy se také vyjadřují k úrovni řízení rizik bankou. Konečnou odpovědnost za úplnost a správnost informací nese vedení banky. Výsledek v obecné formě od auditorské firmy je zahrnut ve výroční zprávě. Podrobné výsledky s doporučeními jsou součástí

zprávy vedení, kterou mají k dispozici vrcholové orgány banky a instituce dohledu, včetně centrální banky.

Interní regulace a dohled. Kontrolní oddělení každé banky vykonává interní audit. K tomu, aby pracovalo efektivně, je třeba, aby bylo nezávislé a oddělené od provozní činnosti banky.

5.4. Organizační struktura bankovního dohledu

Útvary bankovního dohledu jsou členěny **na odbory:**

- politiky bankovního dohledu a
- analýz a inspekce bank.

Dále jsou odbory členěny na **oddělení:** 1) metodické,
2) bankovních licencí,
3) analytické,
4) bankovní inspekce.

5.4.1. Oddělení metodické

Zpracovává koncepci a zásady politiky bankovního dohledu vůči bankám v ČR z hlediska účelného rozvoje bankovního sektoru. Připravuje návrhy obecně závazných právních předpisů a vnitřních předpisů ČNB, které se týkají pravidel obezřetného podnikání bank a postupů při jejich nedodržování. Toto oddělení spolupracuje s jinými institucemi na sjednocení a tvorbě metodiky bankovní činnosti (s Ministerstvem financí ČR, Bankovní asociací apod.). Posuzuje také výběr auditorů bank a spolupracuje s Komorou auditorů. Analyzuje zahraniční zkušenosti z uplatňování bankovního dohledu se zaměřením na dosažení kompatibility s obecnými standardy Evropské Unie a udržuje kontakty s institucemi bankovního dohledu v zahraničí.

5.4.1.1. Metodická činnost bankovního dohledu

Dalším důležitým úkolem bankovního dohledu je přispívat k zabezpečení likvidity a omezování rizik spojených s činností bank. Působení a činnost obchodních bank jsou koordinovány pravidly a předpisy ČNB závaznými pro všechny banky. Jednotlivá opatření vycházejí z doporučení Basilejského výboru pro bankovní dohled a direktiv vydaných Evropskou unií.

Rizikovitost ekonomického prostředí, ve kterém banky v České republice působí, klade velký důraz na dodržování pravidel obezřetnosti, jejichž cílem je minimalizovat rizika související s bankovním podnikáním. V současné době je nejvýznamnějším rizikem, kterému jsou banky vystaveny, úvěrové riziko, jež je rozhodujícím faktorem ovlivňujícím aktivitu a hospodářské výsledky bank. Naproti tomu nejsou ostatní rizika v českém bankovním sektoru zatím tak významná, protože banky se stále angažují zejména v úvěrové oblasti a jejich zapojení zejména do obchodování s cennými papíry a deriváty není dosud přes relativně rychlý nárůst příliš vysoké.

K nejdůležitějším obezřetnostním opatřením pro banky v ČR patří:

- 1) - o kapitálové přiměřenosti bank zahrnující úvěrové a tržní riziko,
 - 2) - o pravidlech likvidity bank,
 - 3) - o úvěrové angažovanosti bank,
 - 4) - o podmínkách tvorby povinných minimálních rezerv,
 - 5) - o podmínkách limitů a otevřených devizových pozic bank ,
 - 6) - opatření, kterým se stanoví zásady klasifikace pohledávek z úvěrů a tvorby opravných položek k těmto pohledávkám,
 - 7) - opatření o zásadách vytváření portfolií cenných papírů a majetkových podílů bankami,
 - 8) - opatření, kterým se stanoví požadavky na zprávu o hospodaření banky,
 - 9) - opatření, kterým se stanoví podmínky pro provádění dohledu na konsolidovaném základě
- a další.

K některým z uvedených Opatření:

ad 1) Pravidla kapitálové přiměřenosti bank zahrnující úvěrové a tržní riziko stanoví:

- a) kapitálový požadavek k úvěrovému riziku, riziku úvěrové angažovanosti a tržnímu riziku banky, tj. úrokovému, akciovému, měnovému, komanditnímu a k opčním kontraktům,
- b) poměr kapitálu k rizikové váženým aktivům,
- c) limit kapitálové přiměřenosti,
- d) limity úvěrové angažovanosti bankovního portfolia a limity pro měnové pozice.

Kapitálová přiměřenost banky musí dosahovat minimálně 8%.

ad 2) Pravidla likvidity jsou zaměřena na techniku a organizační požadavky řízení likvidity. Obsahují pokyny k členění aktiv, pasiv a mimobilančních položek v souladu se zbývajícím dobou jejich splatnosti a předpoklady jejich řízení. Řízení likvidity bank a poboček zahraničních bank je založeno na plánovaném přílivu a odlivu peněžních prostředků v budoucnosti. Plánování peněžních toků vychází ze dvou základních předpokladů, a to z vhodného informačního systému a okamžitého zaúčtování všech operací v účetních knihách. V rámci svého informačního systému je banka povinna členit svá aktiva, pasiva, podrozvahová aktiva a podrozvahová pasiva podle data splatnosti, předpokládaného vývoje pasiv s pevnou lhůtou splatnosti, zkušenosti z chování vkladatelů, stupně likvidnosti aktiv, druhy měny, státu a další.

ad 3) Opatření týkající se úvěrové angažovanosti mají působit na omezení rizika ztráty, kterému je banka vystavena v případech, kdy dlužník není schopen dostát svým závazkům vůči ní vůbec, anebo v dohodou předepsaných termínech.

Vztahuje se k limitování čisté úvěrové angažovanosti vůči jednomu dlužnickému subjektu, vůči ekonomicky spjatým skupinám dlužnických subjektů, vůči osobám se zvláštním vztahem k bance a právníckým osobám, ve kterých má banka určitou míru majetkové účasti anebo které má pod svou kontrolou. Opatření je doplněno též příslušnými ustanoveními v zákonu o bankách.

ad 4) Banky a pobočky zahraničních bank jsou povinny vést PMR na svém účtě u ČNB. PMR se neúčty, od 12.7.2001 mají být úročeny čtrnáctidenní reposazbou.

ad 6) Opatření týkající se klasifikace úvěrových pohledávek se vztahuje na banky a na pobočky zahraničních bank působící na území ČR. Banka klasifikuje své pohledávky z úvěrů poskytovaných klientům, včetně pohledávek vzniklých z realizace záruk, a účtuje pohledávky podle zásad stanovených tímto opatřením. Klasifikace pohledávek je podkladem pro tvorbu opravných položek banky. Banka vytváří opravné položky v předepsané výši. Opravné položky slouží k pokrytí rizik spojených s konkrétní pohledávkou.

ad 9) Účelem jednoho z posledně uvedených opatření je vymezit podmínky a postupy bankovního dohledu na konsolidovaném základě, tj. nad mateřskými bankami a jejich dceřinými a přidruženými společnostmi, které jsou bankami, finančními institucemi a podniky pomocných bankovních služeb. Bankovní dohled na konsolidovaném základě zahrnuje především sledování dodržování poměru kapitálu k rizikově váženým aktivům a limitů úvěrové angažovanosti konsolidačního celku. Sleduje také dodržování limitů stanovených pro kvalifikované účasti konsolidačního celku v právnických osobách, které nejsou bankou, finanční institucí nebo podnikem pomocných bankovních služeb.

Opatření jsou v průběhu času upravovány podle vývoje a položek bankovního sektoru v naší zemi.

5.4.2. Oddělení bankovních licencí

Posuzuje žádosti o povolení působit jako banka nebo pobočka zahraniční banky, včetně obchodních plánů bank, dostatečnosti kapitálu, vhodnosti navrhovaných osob do řídicích funkcí v bance a posuzuje také žádosti o změny tohoto povolení. Uděluje souhlas ke vzniku majetkové účasti na bance, ke sloučení, splynutí, rozdělení banky a dalším majetkoprávním úkonům. Vyřizuje žádosti o udělení souhlasu s nabýváním majetkové účasti bankou na jiných právnických osobách. Zároveň také spravuje registr bank a vede evidenci reprezentací zahraničních bank.

5.4.2.1. Udělování licencí

Udělování licence k působení novým bankám a pobočkám zahraničních bank patří k nejdůležitějším funkcím bankovního dohledu.

Licence obsahuje jmenovité vymezení povolené činnosti a může obsahovat vymezení rozsahu povolené činnosti, nikoli však ve smyslu omezení počtu jednotlivých obchodních případů. Dále může obsahovat stanovení podmínek, které musí banka nebo pobočka zahraniční banky splnit před zahájením kterékoliv povolené činnosti, popřípadě je dodržovat při výkonu kterékoliv povolené činnosti.

Žádost o licenci se předkládá ČNB. S žádostí o licence se předkládá návrh stanov. Minimální výše základního kapitálu banky činí 500 000 000 Kč. Náležitosti žádosti o licenci stanoví ČNB vyhláškou.

O udělení licence (povolení působit jako banka) rozhoduje ČNB, která si před rozhodnutím vyžádá stanovisko Ministerstva financí. Před vydáním rozhodnutí o žádosti o licenci zahraniční banky konzultuje ČNB svůj záměr s orgánem bankovního či jiného dohledu příslušného státu, pokud to vyžaduje mezinárodní smlouva, s níž vyslovil souhlas Parlament, již je ČR vázána a která byla vyhlášena.

Pro udělení licence musejí být splněny tyto podmínky:

- a) průhledný a nezávadný původ základního kapitálu a dalších finančních zdrojů banky, jejich dostatečnost a vyhovující skladba,
- b) splacení základního kapitálu v plné výši,
- c) způsobilost a vhodnost osob s kvalifikovanou účastí na bance k výkonu práv akcionáře při podnikání banky,
- d) odborná způsobilost, důvěryhodnost a zkušenost osob, které jsou na základě pracovní, nebo jiné smlouvy navrhovány v bance na výkonné řídicí funkce, s nimiž je spojena pravomoc a odpovědnost vymezená stanovami a členů statutárních orgánů,

- e) technické a organizační předpoklady pro výkon navrhovaných činností banky, funkční řídicí a kontrolní systém banky včetně systému řízení rizik,
- f) obchodní plán vycházející z navrhované strategie činnosti banky podložený reálnými ekonomickými kalkulacemi, a další.

Licence se uděluje na dobu neurčitou a není převoditelná na jinou osobu.

Banka nesmí vykonávat jiné podnikatelské činnosti než ty, které má povoleny v licenci.

Bez licence nesmí nikdo přijímat vklady od veřejnosti a vydávat předplacené elektronické platební prostředky. Elektronickým platebním prostředkem se rozumí prostředek, který uchová peněžní hodnotu v elektronické podobě a který je přijímán jako platební prostředek i jinými osobami než jeho vydavatelem.

Licence zaniká dnem, kterým nabývá právní moci rozhodnutí o odnětí licence, ke kterému se banka zrušuje, pokud se zrušuje likvidací. Zaniká dnem, od kterého podle rozhodnutí valné hromady dosavadní banka nadále nebude vykonávat činnost, ke které je třeba licence, a dnem výmazu z obchodního rejstříku, pokud zaniká bez likvidace.

Licence udělená zahraniční bance pro její pobočku zaniká rovněž dnem, ke kterému zahraniční banka ukončí činnost své pobočky na území ČR, a dále dnem, ke kterému zahraniční banka pozbyla ve státě svého sídla oprávnění působit jako banka.

5.4.3. Oddělení analytické

Zpracovává ekonomické analýzy bank z hlediska jejich finanční situace, obezřetného podnikání a efektivnosti hospodaření. Na jejich výsledcích stanoví základní otázky, které je třeba v bankovníctví řešit a tematické zadání pro provádění dohledu nad bankami. Stanovuje metodiku jednotlivých ukazatelů hodnotících postavení banky z hlediska pravidel obezřetného podnikání. Zobecňuje poznatky získané z dohledu nad bankami, podává návrhy na metodické usměrnění rizikových oblastí a na předcházení mimořádným situacím

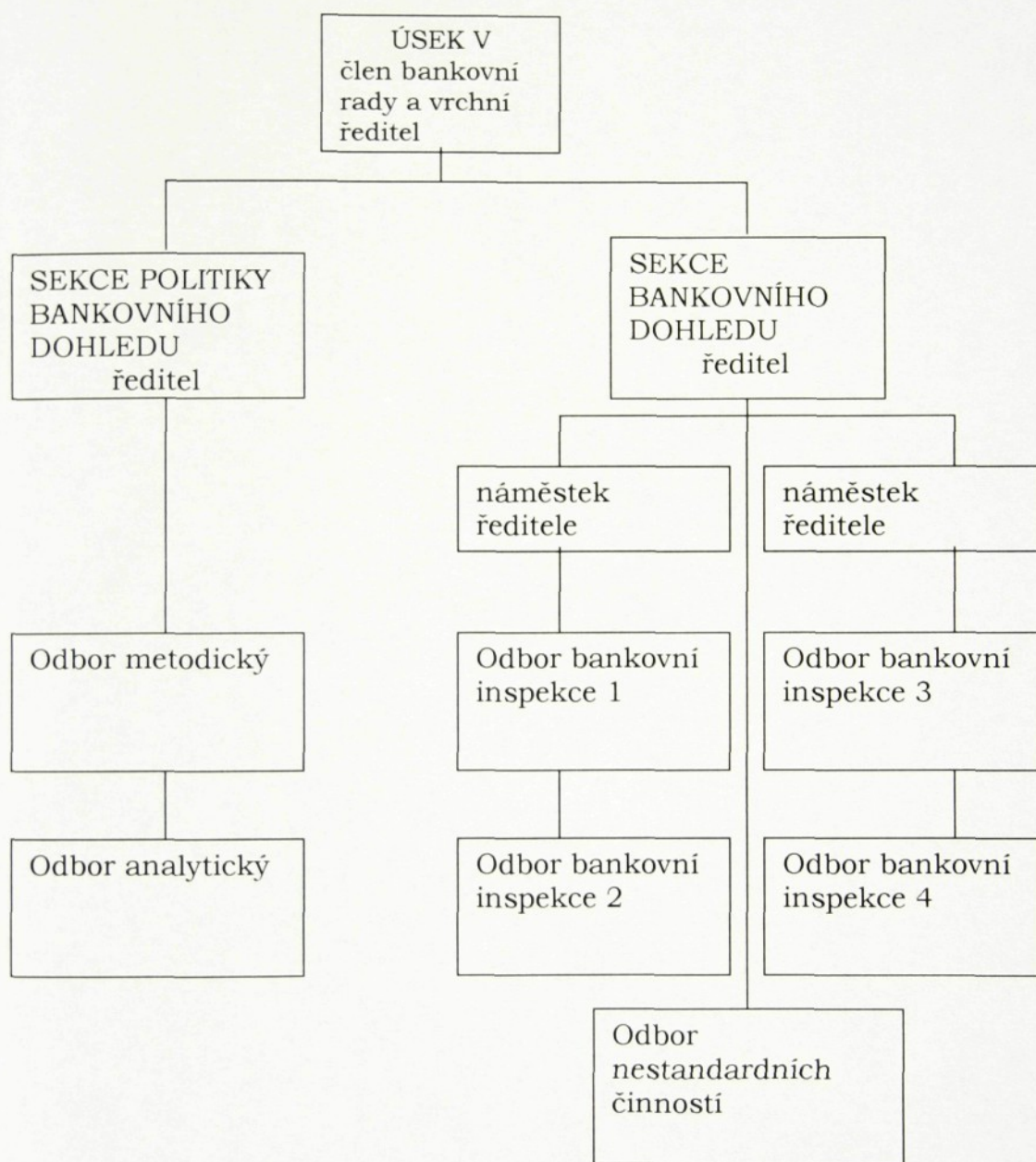
v bankách. Dále zpracovává návrhy na metodiku bankovního dohledu a opatření k nápravě v bankách, které se ocitly v nežádoucí či problémové situaci.

5.4.4. Oddělení bankovní inspekce

Těchto oddělení je několik. Provádějí dohled nad bankami na dálku i na místě, zajišťují kontakt s bankami, ukládají bankám opatření k nápravě při zjištění nedostatků v jejich činnosti a kontrolují jejich plnění. Zajišťují součinnost s auditory bank a ostatními mimobankovními orgány při jejich kontrolní činnosti v bankách.

Vyhodnocují výsledky provedených auditů a kontrol v bankách, využívají je pro svou inspekční činnost, podávají návrhy na zavádění nucených správ včetně návrhů na jmenování nucených správců. Spolupracují s institucemi zahraničních bankovních dohledů, získávají informace o finanční situaci zahraničních bank operujících na našem trhu a v rámci zákona o bankách poskytují informace zahraničním bankovním dohledům.

5.5. Organizační schéma bankovního dohledu ČNB

5.6. Výkon bankovního dohledu

(Podle zdrojů za rok 1999, zdroje za období r. 2000 nejsou k dispozici v době zpracování bakalářské práce).

Koncepce dalšího rozvoje bankovního dohledu se v oblasti praktického výkonu zaměřuje zejména na posílení kontrolní činnosti na místě v bankách, postupné doplnění "statického" hodnocení banky o "dynamické" aspekty a standardizaci postupů v rámci dohledu na dálku i na místě.

5.6.1. Dohled na dálku

Dohled na dálku zahrnuje zejména pravidelné hodnocení pozice jednotlivých bank v bankovním sektoru z hlediska naplňování pravidel obezřetného podnikání i aktuální finanční situace. Jeho součástí je i posuzování všech skutečností, které souvisí s organizací banky, její akcionářskou strukturou, managementem, majetkovým propojením s ostatními subjekty finanční i nefinanční sféry, externím auditem apod. Zákon o bankách vyžaduje v řadě případů předchozí souhlas nebo vyjádření ČNB, zejména v případech nabývání majetkové účasti na bance při dosažení určitých limitů, sloučení nebo splynutí banky, rozšíření povolení působit jako banka na další činnosti, prodeji části banky apod.

Bankovní dohled ČNB rovněž dává doporučení nově navrhovaným členům vedení bank a potvrzuje vybrané externí auditory. Součástí dohledu na dálku v ČR je i posuzování žádostí o vydání povolení působit jako banka.

Finanční pozici banky a její soulad s obezřetnostními pravidly hodnotí jednotliví inspektoři v pravidelné měsíční analýze, která je zpracována ve standardizované podobě. Ve čtvrtletní periodicitě je zpracován tzv. rating bank, který jednotným způsobem hodnotí situaci v bance z pohledu obezřetného podnikání a rozděluje banky podle dosažených výsledků do 5-ti skupin podle stupně problémů, které musí banka ve své činnosti řešit.

V roce 1999 byl vybudován automatizovaný informační systém, který je využíván v rámci dohledu na dálku. Jeho součástí je především informační centrum bankovního dohledu, které představuje datovou základnu pro

pravidelné hodnocení vývoje bankovního sektoru a jednotlivých bank. Registr bank obsahuje základní údaje o bance (např. strukturu akcionářů, vedoucí pracovníky banky, majetkové účasti, apod.). Nový koncept registru bank umožňuje sledování změn v čase, kontrolu plnění některých ustanovení zákona o bankách apod. Doplňkovými produkty systému jsou evidence rozhodnutí bankovního dohledu, která zahrnuje základní informace o jednotlivých akcích bankovního dohledu vůči bankám, tj. dohlídky na místě, opatření uložená bance, pokuty, veškeré udělené souhlasy podle zákona o bankách, výsledky pohovorů s vedoucími pracovníky a metodická podpora bankovního dohledu, která představuje centralizaci výkladů k pravidlům obezřetného podnikání bank.

Důležitou součástí dohledu na dálku je i ukládání opatření bankám, pokud nedodržují stanovená pravidla nebo vykazují jiné nedostatky ve své činnosti. Standardní nápravná opatření byla v roce 1999 uplatněna u 11 bank. V případě závažnějších problémů bank byly zpracovány materiály pro bankovní radu ČNB s návrhy na přijetí zásadních opatření vůči bankám, které spočívaly zejména v odnětí povolení působit jako banka (např. Universal banka, Moravia banka).

Bankovní dohled ČNB vydal v průběhu roku 1999 17 správních rozhodnutí, která se týkala především rozšíření licencí bank a nabytí majetkového podílu na bankách, a dalších přibližně 90 rozhodnutí mimo správní řízení v případech schvalování auditorů bank, složení akcionářů před valnými hromadami, započítávání podřízeného dluhu do kapitálu a konsolidačních celků bank v návaznosti na nové opatření ČNB o dohledu na konsolidovaném základě.

5.6.2. Dohlídky na místě

Nedílnou součástí bankovního dohledu v ČR jsou dohlídky přímo v bankách, jejichž cílem je postihnout kvalitu systémů řízení banky, vnitřního kontrolního systému, informačních systémů apod., tj. těch součástí činnosti banky, které není možné monitorovat dohledem na dálku. Vzhledem k rizikovému prostředí v ČR je značná pozornost věnována kontrole úvěrového

portfolia banky, protože úvěrové riziko je v současnosti největším rizikem bankovního podnikání.

Reorganizace bankovního dohledu ČNB koncem roku 1997 vytvořila předpoklady pro zkvalitnění dohlídkové činnosti formou speciálních dohlídkových týmů, které se plně věnují pouze této činnosti. Od poloviny roku 1999 existují 3 dohlídkové týmy, pracující ve složení vedoucí týmu a 6 inspektorů, čtvrtý dohlídkový tým se v té době nepodařilo vytvořit z důvodu nedostatku kvalitních pracovníků. V průběhu července a srpna 1999 byla zpracována první verze metodiky, která zahrnuje obecné postupy kontroly na místě, kontrolu systému řízení aktiv a pasiv se zaměřením na systém finančního řízení banky, řízení tržních rizik a rizik spjatých s obchodováním na finančních trzích, úvěrové činnosti banky a vnitřní kontrolní systém. Dále bylo připraveno zkušební programové prostředí pro vedení databáze pro kontrolu kreditního rizika bank, která zrychluje a zkvalitňuje práci v oblasti kontroly úvěrového portfolia banky.

Kontrolní činnost v bankách probíhá ve třech formách. Komplexní dohlídky jsou zaměřeny všechny na všechny oblasti činnosti banky. Dílčí dohlídky jsou voleny v případě, kdy je třeba na základě určitých negativních signálů, daných např. dohledem na dálku, rychle ověřit specifickou činnost, která by mohla být zdrojem potencionálních problémů. Posledním typem dohlídek jsou tzv. informační návštěvy, které představují diskusi s managementem banky o základních otázkách souvisejících s činností banky, jejím vývojem, předpokládanými změnami apod. Tyto informační návštěvy se uskutečňují jednak pravidelně mezi komplexními dohlídkami na místě v zájmu udržení kontinuity kontaktů s bankou, nebo naopak před komplexní dohlídkou s cílem ujasnit si některé organizační, technické a jiné záležitosti a zajistit tak bezproblémový průběh vlastní dohlídky.

V roce 1999 provedl bankovní dohled ČNB 5 komplexních a 2 dílčí dohlídky na místě. Informační návštěvy se v roce 1999 uskutečnily celkem ve 26 bankách a pobočkách zahraničních bank, v některých i opakovaně. Kromě toho byl v roce 1999 kladen důraz na kontrolu plnění informačních povinností bank v rozsahu stanoveném opatřením ČNB č.2 ze dne 29.června 1998, kterým se

stanoví minimální požadavky na uveřejňování informací bankami a pobočkami zahraničních bank.

Dalším významným nástrojem výkonu bankovního dohledu jsou jednání s vedením bank. V minulých letech proběhla řada jednání s vrcholovým vedením jednotlivých bank a v případě problémových bank byla tato jednání uskutečňována v pravidelných intervalech. V návaznosti na zveřejnění účetních uzávěrek bank a výroků auditorů k nim se uskutečnila dvoustranná (pokud se diskuse týkala obecných odborných problémů) nebo trojstranná (pokud byla diskutována konkrétní situace dané banky) projednání sporných otázek. Rovněž tak byla organizována jednání s auditorem a případně i s bankou po vyhodnocení tzv. zprávy o hospodaření banky, která se zabývá popisem a hodnocením systému řízení rizik a systému vnitřní kontroly.

5.7. Opatření k nápravě

Zjistí-li ČNB nedostatky v činnosti bank spočívající v porušení podmínek stanovených v povolení působit jako banka, v porušení zákona o bankách, zvláštních zákonů právních předpisů a opatření vydaných ČNB, uloží:

- 1) pokuty,
- 2) nucenou správu, a posléze
- 3) odnětí povolení působit jako banka.

5.7.1. Pokuty

Pokutu může ČNB uložit osobám, které vykonávají činnost podle zvláštních zákonů a porušily stanovené povinnosti (předkládání podkladů a informací) a osobám, které porušily pravidla obezřetného podnikání.

Pokutu může ČNB uložit i osobám, které bez povolení přijímaly vklady od veřejnosti. Uložením pokuty není dotčena odpovědnost podle jiných právních předpisů. Na řízení o uložení pokuty se vztahují předpisy o správním řízení. Uložené pokuty jsou příjmem do státního rozpočtu. Pokutu lze uložit do jednoho

roku od zjištění nedostatku, nejpozději však do 10-ti let ode dne, ve kterém nedostatek vznikl.

5.7.2. Nucená správa

V případě, že finanční situace a likvidita banky je výrazně nebo opakovaně v rozporu s požadavky stanovenými zákonem o bankách, nebo podle zákona o bankách dříve uplatněná opatření k nápravě nebo sankce nevedly k nápravě, může ČNB rozhodnout o zavedení nucené správy v bance.

Rozhodnutí o zavedení nucené správy obsahuje důvody pro nucenou správu, jméno určeného správce, dobu trvání nucené správy, případné omezení nebo zákaz přijímání vkladů a poskytování úvěrů a případné částečné nebo úplné pozastavení nakládání s vklady klientů v bance.

Nucená správa nabývá účinnosti dnem zápisu do obchodního rejstříku. Tomuto dni musí předcházet zveřejnění rozhodnutí ČNB v Obchodním věstníku. Jmenováním správce se pozastavuje až do konce trvání nucené správy výkon funkce statutárního orgánu banky. Pozastavení tohoto orgánu má správce, který svolává valnou hromadu a má právo se jí účastnit. Správce je oprávněn učinit opatření nezbytná k obnovení stability a likvidity banky, včetně uzavření poboček, popřípadě jiných organizačních jednotek banky. Jestliže to situace banky vyžaduje, může správce s předchozím souhlasem ČNB částečně nebo úplně pozastavit nakládání klientů s jejich vklady v bance na období nejvýše jednoho roku za předpokladu, že budou učiněna opatření směřující k zachování hodnoty těchto vkladů. Povinnost banky vyplácet úroky z vkladů tím není dotčena.

Během nucené správy může ČNB poskytnout bance finanční pomoc k odstranění dočasného nedostatku likvidity. Nárok na vrácení finanční pomoci má přednost před všemi ostatními závazky banky. Nucená správa končí zrušením nucené správy, pominou-li důvody jejího trvání, anebo uplynutím stanovené doby, pokud nebyla prodloužena, a odnětím povolení působit jako banka. Ukončení nucené správy nabývá účinnosti dnem zápisu do obchodního rejstříku.

5.7.3. Odnětí povolení působit jako banka

Při přetrvávání závažných nedostatků v činnosti banky ČNB v dohodě s Ministerstvem financí odejme povolení působit jako banka. Tomuto opatření nemusí předcházet zavedení nucené správy.

Povolení působit jako banka může být dále odňato, jestliže se základní kapitál sníží ztrátou o více než 50% v jednom roce nebo o více než 10% ročně po dobu 3 po sobě jdoucích . Dále jestliže banka více než 18 měsíců nepřijímá vklady od veřejnosti , byla-li získána na základě nepravdivých údajů uvedených v žádosti a jestliže jde o pobočku zahraniční banky a tato banka pozbyla ve svém státě svého sídla oprávnění působit jako banka.

V rozhodnutí o odnětí působit jako banka se stanoví datum, ke kterému se odnímá. Tomuto dni musí předcházet zveřejnění rozhodnutí ČNB v Obchodním věstníku. U pobočky zahraniční banky navíc ČNB oznámí rozhodnutí orgánu pověřenému bankovním dohledem v příslušném státě.

Ode dne právní moci rozhodnutí o odnětí povolení působit jako banka nesmí dotčená PO přijímat vklady a poskytovat úvěry a provozovat další činnosti, s výjimkou těch, které jsou nezbytné k vypořádání jejich pohledávek a závazků. Do doby než vypořádá své pohledávky a závazky se považuje za banku.

5.8. Iniciativa ke zlepšení dohledu

V květnu 1996, v reakci na kolaps britské banky Barings a některé další skandály, vyhlásily Basilejský výbor pro bankovní dohled a Mezinárodní organizace výborů pro CP iniciativu, která by měla vést k celosvětovému zlepšení spolupráce mezi bankovními dohledy a orgány dohlížejšími na operace na kapitálových trzích.

Jádro iniciativy shrnuly do 8-mi základních principů:

1) Spolupráce dohledů by neměla narážet na překážky na národní ani mezinárodní úrovni.

- 2) Jak banky, tak i obchodníci s CP by měli být podrobeni efektivnímu dohledu včetně dohledu nad jejich kapitálem.
- 3) Geograficky a funkčně rozptýlené skupiny vyžadují specifickou organizaci dohledu.
- 4) Jak banky, tak i obchodníci s CP musí mít přiměřený kapitál.
- 5) Všechny firmy musí odpovídajícím způsobem řídit rizika.
- 6) Pro průhlednost a integritu trhů je nutné jednotné zveřejňování a rozkrývání informací.
- 7) Trhy musí být schopné přežít krach jednotlivé firmy.
- 8) Proces dohledu musí být neustále zdokonalován.

6. HARMONIZACE PRÁVNÍCH NOREM ČR TÝKAJÍCÍCH SE BANKOVNICTVÍ S NORMAMI EU

6.1. Současná situace

V průběhu roku 1999 ČR v oblasti bankovníctví dále rozvinula podmínky nutné pro pokračování procesu stabilizace bankovního sektoru s cílem vytvořit konkurenceschopný a stabilní sektor.

Velká pozornost byla věnována procesu dalšího zdokonalování bankovního dohledu ve směru postupného zajištění jeho harmonizace s obezřetnostními pravidly platnými v zemích EU a dosažení souladu se základními principy pro efektivní bankovní dohled.

Důraz byl položen zejména na zpracování nových opatření, která naplňují principy spojené s uplatněním kapitálové přiměřenosti na bázi tržního rizika a konsolidovaného bankovního dohledu v návaznosti na směrnice EU.

V souladu s výše uvedenými principy a evropskými směrnici připravila ČNB opatření, kterým se stanoví podmínky pro výkon dohledu nad bankami na konsolidovaném základě (nabylo účinnosti 19.7.1999), jehož platnost se prozatím

vztahuje pouze na skupiny vedené bankou, a opatření o kapitálové přiměřenosti zahrnující tržní riziko (nabylo účinnosti 1.4.2000).

Na základě dřívějších novel zákona o bankách ČNB rovněž připravila a schválila Vyhlášku České národní banky, kterou se stanoví náležitosti žádosti o předchozí souhlas České národní banky s nabytím akcií banky s hlasovacím právem, náležitosti oznámení o snížení podílu akcií banky s hlasovacím právem a Opatření, kterým se stanoví náležitosti žádosti o udělení povolení působit jako banka. Tímto krokem došlo k další harmonizaci právního rámce platného pro banky se směrnicemi ES.

V oblasti bankovního dohledu již stávající regulační rámec a licenční politika vykazují vysokou míru harmonizace s evropskými směrnicemi o obezřetném podnikání bank.

Pozitivní tendenci ve vývoji bankovního sektoru je postupné zlepšování řízení bank, tato tendence je odrazem nejen nabytých zkušeností s bankovním podnikáním, ale i stále výraznějšího vlivu bankovního dohledu nad zkvalitňováním činnosti bank formou regulace a aktivním sledováním jejich činnosti. Na druhé straně však na bankovní sektor negativně působí současný nepříznivý stav ekonomiky, neúčinná legislativa v oblasti obchodního soudnictví, nedokončení restrukturalizace a privatizace v podnikové sféře i v bankovním sektoru, pomalý rozvoj jiných forem financování podnikové sféry apod.

Přehled úkolů legislativního charakteru

Gestor	Název úkolu	Termín předložení vládě
ČNB	Zpracování návrhu harmonizační novely zákona o ČNB	30.12.2000 předloženo 9.2.2000 schváleno
ČNB	Zpracování návrhu harmonizační novely zákona 21/1992Sb., o bankách	31.3.2000
ČNB	Zpracování návrhu věcného záměru zákona o platebním styku	30.6.2000

MF	Zpracování návrhu zákona, kterým se mění zákon č.87/1995 Sb., o spořitelnách a úvěrových družstvech	30.6.2000
ČNB	Zpracování návrhu zákona o platebním styku	31.3.2001

Přehled úkolů nelegislativního charakteru

Gestor	Název úkolu	Termín splnění
ČNB	Implementace Opatření, kterým se stanoví podmínky pro výkon dohledu nad bankami na konsolidovaném základě, jehož platnost se prozatím vztahuje pouze na skupiny vedené bankou	31.12.2000
ČNB	Implementace Opatření o kapitálové přiměřenosti bank zahrnující úvěrové a tržní riziko, až na jednu výjimku - aplikace ukazatelů na konsolidovaném základě	31.12.2000
ČNB	Rozšíření konsolidace i na skupiny vedené finanční a smíšenou holdingovou společností, jejichž součástí je banka	31.12.2002
ČNB	Příprava spolupráce s regulačními orgány zemí EU	31.12.2002
ČNB	Příprava na zapojení do mezinárodního systému platebního styku Target	31.12.2002
MF, ČNB	příprava materiálu do vlády o event. žádosti ČR o vynětí některých úvěrových institucí z působnosti bankovního práva ES	31.12.2000
MF, ČNB	Dořešení problematiky event. žádosti ČR o vynětí některých úvěrových institucí z působnosti bankovního práva ES	31.12.2000

Pramen: Bankovní dohled 2000, vydává ČNB

7. ZÁVĚR

Od roku 1990 prodělalo české bankovníctví mnoho důležitých změn. Po centrálně plánované ekonomice, pro kterou platil jednostupňový bankovní systém, bylo třeba zavést dvoustupňový systém s nezávislou centrální bankou a sítí komerčních bank. Došlo k rozšíření a zkvalitnění nabídky bankovních produktů, banky vytvořily pobočkové sítě. Důležitá je také otázka bankovní regulace. Ta se podle odborníků přiblížila principům uplatňovaným ve vyspělých zemích.

Vedle nezbytnosti rozvoje bankovního sektoru jako celku, vystupuje prostřednictvím řady uvedených faktů do popředí požadavek zvýšení důrazu na kvalitu a nekompromisnost bankovního dohledu, prováděného centrální bankou. Tato skutečnost, a zejména její konkrétní výsledky v celkové "kvalitě" bankovního sektoru, nacházejí svůj odraz nejen v důvěře obyvatelstva, ale také v celkovém ratingovém hodnocení našeho státu, což má ve svých důsledcích dopad i na příliv tolik postrádaného zahraničního kapitálu.

V návaznosti na předpokládaný vstup naší země do EU lze reálně předpokládat zvýšený tlak na fungování bankovního sektoru jako celku. Z tohoto hlediska se ukazuje jako mimořádně důležitý požadavek na postupnou privatizaci dalších bankovních ústavů, kde je dosud majoritním vlastníkem stát.

Ve vývoji bankovníctví bude docházet ke změnám, na které se banky musí předem připravit, aby udržely své pozice (popř. vylepšily). Stabilita bankovní soustavy bude závislá na tom, jak se s vývojem banky vyrovnají.

POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE

1. Bankovní dohled 2000, vydává ČNB
2. Bankovní dohled 1999, vydává ČNB
3. Bankovní dohled 1998, vydává ČNB
4. Bankovní dohled 1997, vydává ČNB
5. Bartošek K., Felsbergová D., Jaroš P.: Bankovníctví v ČR, Bankovní institut a.s., 1998
6. Landorová A., Koštěková V.: Peníze a banky, Praha, 1998
7. Mervart J.: České banky v kontextu světového vývoje, Nakladatelství lidové noviny, 1998
8. Peníze, banky a finanční trhy, Management Press, Praha, 1999
9. Procházka Petr: Mezinárodní bankovníctví, Bankovní Institut a.s., 1996
10. Revenda Z.: Centrální bankovníctví, Management Press, Praha, 1999
11. Sbírka zákonů ČR
12. Sekerka B.: Banky a bankovní produkty, Praha, 1997
13. Šenkýřová B. a kol.: Bankovníctví II., Grada, 1998
14. www.cnb.cz

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 - Mezinárodní instituce bankovního dohledu

Příloha č. 2 - Etický rozměr bankovního podnikání

Příloha č.3 - Seznam bank a poboček zahraničních bank v ČR k 31.3. 2001

Mezinárodní instituce bankovního dohledu

V této příloze bych ráda přiblížila činnost mezinárodních institucí, které působí v širším měřítku. Nejedná se o instituce s výkonnou pravomocí, ale navrhuující jednotná pravidla chování bank, jejichž uplatnění je v pravomoci národních orgánů bankovní regulace a dohledu.

Basle Committee of Banking Supervision - BCBS bylo založeno z podnětu zemí G7 v roce 1974 pod názvem "Basle Committee of Banking Regulations and Supervisory Practices". Jejím cílem bylo posílení stability bank a snížení rizika jejich úpadku. BCBS sídlí v Basileji. Jeho činnost usměrňují společná zasedání guvernérů centrálních bank členských zemí, konaná čtyřikrát do roka. Nejznámějším výsledkem BCBS je doporučení o zabezpečování rizikové vážených aktiv přiměřeností vlastního kapitálu.

Commission of Supervisory Authorities of Latin America and the Caribbean je regionální instituce zahrnující 23 států uvedené oblasti. Vykonává obdobnou činnost jako BCBS, především přizpůsobuje jeho doporučení podmínkám regionu.

GCC Committee of Banking Supervisors sleduje sladování pravidel bankovní regulace a dohledu členských zemí, jimiž jsou státy Středního východu. Také činnost této instituce vychází z kontaktů s BCBS a z výsledků jeho činnosti.

Offshore Group of Banking Supervision je další regionální institucí usilující o sjednocení pravidel bankovní regulace a dohledu. Působí v teritoriálně nevyhraněné oblasti Panamy, Bermud, Baham, Hongkongu, Singapuru a dalších států.

Zvláštní postavení mezi těmito institucemi má **Bank for International Settlement - BIS**, česky "Banka pro mezinárodní vyrovnávání platů". BIS je akciovou společností s vlastním základním kapitálem do dvou set tisíc akcií.

Bis je jedna z nejstarších mezinárodních měnových institucí. Myšlenka potřeby založit instituci, která by dosavadní nesystematické kontakty centrálních

bank učinila pravidelnými a institucionalizovala je, se vynořila poprvé v období někdy před rokem 1914. V důsledku první světové války však byla realizována až v roce 1930. Na základě tzv. Haagské smlouvy mezi centrálními bankami Belgie, Francie, Německa, Velké Británie, Itálie a Japonska a finančními institucemi z USA byla v Basileji založena BIS.

Jejím původním cílem bylo přispět k udržení stability evropského měnového systému v době hospodářské krize a k uskutečnění dohodnutých válečných reparací Německa. Bylo jí mimo jiné svěřeno zajišťování mnohostranného mezibankovního vypořádání plateb.

V polovině devadesátých let byly jejími členy téměř všechny významnější evropské země s výjimkou Ruska, resp. zemí SNS, a dále to byly Austrálie, Japonsko, Kanada, USA a Jižní Afrika.

Banka v této době působí především jako centrum mezinárodní spolupráce, zejména v oblasti centrálního bankovníctví a bankovního dohledu, jako centrum mezinárodního ekonomického a měnového výzkumu a jako banka centrálních bank, zejména v oblasti spolupráce při řízení jejich devizových rezerv.

BIS poskytuje centrálním bankám členských zemí řadu služeb. Ze svého statutu má však zakázáno poskytovat jakékoli služby jejich vládám a její operace musí být v souladu s měnovou politikou členských bank. Mezi hlavní typy operací patří operace se zlatem, depozitní a úvěrové operace a bankovní operace související s řízením devizových rezerv.

Důvodem zařazení BIS je, že na kapitálu této banky a na jejím řízení se podílejí centrální banky nejen velkého počtu evropských států včetně České republiky, ale i ze zemí ostatních kontinentů, a konečně také některé obchodní banky. Díky svému postavení a po navázání spolupráce s MMF, IBRD a později i s BCBS, se BIS v poválečném období postupně stala mezinárodní měnovou a bankovní autoritou..

ETICKÝ ROZMĚR BANKOVNÍHO PODNIKÁNÍ

Nutnost etických pravidel si silně uvědomujeme v době, která je složitá a kdy právní řád z různých důvodů nemá potřebnou sílu. Naše bankovníctví při svém bouřlivém vývoji po bankovní reformě počátkem roku 1990 právě takovou dobu prožívá. Od růstu počtu bank přes vznik velkého objemu špatných a nenávratných úvěrů až po pohyb špinavých peněz.

Česká národní banka pracuje s bankovní legislativou a s pravidly ekonomického ovlivňování činnosti bank. Významný nástroj působení má v bankovním dohledu a licenční politice, která ovlivňuje počet bank na trhu a pravidla jejich vzniku.

Bankovní asociace jako zájmové sdružení bank proto od počátku považovala za svůj důležitý úkol vydat soubor určitých pravidel, na kterém by se členské banky sjednotily a jejich dodržování by vhodně doplnilo respektování platných předpisů. Tím pozitivně ovlivňuje vzájemné chování bank, ale i celkové klima v bankovníctví.

Na této úvaze i na zkušenostech zahraničních bankovních asociací bylo v roce 1993 postaveno vydání **Kodexu bankovní etiky**. Přistoupení k tomuto kodexu je podmínkou členství každé banky v Bankovní asociaci. Kodex bankovní etiky je nejstarším dokumentem tohoto typu, zachovává se svou aktuálností a platností. Soubor pravidel v něm uvedených představuje základní rovinu etických požadavků na banky, nicméně jednotlivé banky mohou uplatňovat vyšší standard.

Kodex bankovní etiky shrnuje dohodnuté zásady do čtyř oblastí:

- 1) Obecné zásady chování bank
- 2) Vztah pracovníka k bance v níž je zaměstnancem
- 3) Vztah pracovníka banky ke klientele
- 4) Vztahy bank navzájem

Obecné zásady chování bank

Tato skupina pravidel v podstatě vymezuje chování bank vůči veřejnosti a chování ve věcech, které jsou zvláštním atributem bankovníctví. Zdá se, že v současné době představuje hlavní problém v této oblasti bankovní tajemství, reklama a informace.

Bankovní tajemství znamená respektování zásady důvěrnosti ve finančních záležitostech současných, minulých i budoucích klientů banky. To zahrnuje také zásadu nesdělovat třetí straně ani nezveřejňovat údaje o účtech klientů, jejich názvy, jména, resp. adresy. Přísné dodržování bankovního tajemství je důležité především z hlediska růstu kriminality způsobené zneužitím bankovních informací a samozřejmě také proto, že postupně dochází k dalším zákonným průlomům do embarga na bankovní informace. O to důsledněji je třeba bránit zbývající okruh informací, které by bylo možno zneužít.

Specifickým problémem, který s tím úzce souvisí, je manipulace s penězi pocházejícími z trestné činnosti a zabránění jejich legalizaci. Obezřetný přístup k penězům tohoto typu je morální povinností bank. Současná zákonná úprava stanoví závazné kroky bank při manipulaci s hotovostmi, které mohou mít tento charakter. Posouzení každého případu bude klást značné nároky na kázeň a morálku každého bankovního pracovníka, ale bude vyžadovat i citlivý a kvalifikovaný přístup. Každé příliš přísné posouzení jednotlivé operace by sice znamenalo větší pravděpodobnost zachycení podezřelé částky, na druhé straně však může vést k poškození zájmu klienta (zadržení platby) či dalšímu průlomu do bankovního tajemství.

Přísné nároky klade kodex na publicitu, propagační, akviziční a reklamní činnost. Služby bank je třeba prezentovat odpovědně, seriózně a pravdivě. Nepřípustné jsou různé polopravdy, které mohou hrubě zkreslit vyhlídky klienta, vynechání důležitých informací a zavádějící informace o službách konkurentů se zřejmou snahou je poškodit. Zákazník by měl přesně a spolehlivě vědět, zda své úspory svěřuje na jistotu.

Vztah pracovníka k bance, v níž je zaměstnán.

Jádrem této oblasti etických pravidel je požadavek, aby pracovník všech svých znalostí, možností a schopností využil ku prospěchu banky a jejích klientů.

Tento požadavek se sleduje a hodnotí nejobtížněji. Meze schopností jsou málokdy zřetelné, a tak jsou hříchy patrné teprve tehdy, když vyjde najevo druhý pracovní poměr nebo podnikání s informacemi, které pracovník v bance získá. Přesto jde o pravidlo velmi důležité, poněvadž prostředky klientů banka nesbírá proto, aby je standardně zpracovala, ale aby je zhodnotila ku prospěchu klienta. Teprve to dělá z banky dobrou banku.

Řada bank má ve svých vlastních kodexech podrobně zpracován režim, jak zajistit mlčenlivost, jak řešit vystupování pracovníků na veřejnosti, aby nedošlo k poškození zájmů banky či jejích klientů. Konkrétně je také zpravidla rozpracován způsob, jakým pracovník spravuje své osobní a rodinné záležitosti tak, aby nepoškodil zájem banky či nezavdal podnět k nedůvěře.

Častým prvkem bankovní morálky je potenciální sklon využívat postavení v bance k přijímání nebo vyžadování finančních či věcných výhod od kohokoliv, především od obchodních partnerů banky a od konkurentů. Žádný pracovník banky by také neměl obdobné výhody nabízet. Jsme u problému korupce. Tato nákaza se šíří ve všech sférách naší společnosti a bylo by bláhové si myslet, že by se nějaký případ nemohl vyskytnout i v bance. Všeobecně lze říci, že hlasů a podezření ubývá. Dobře zde působí důslednost, s níž jsou odmítána anonymní a paušální obvinění, a podstatné snížení konjunktury různých zprostředkovatelů úvěru, kteří byli nejčastějším zdrojem "zaručených" zpráv o různých sazebnících či provizích. Pokles počtu signálů o možné úplatnosti v bankách je dán také tím, že v bankách je v porovnání s ostatními oblastmi vyšší úroveň propracovanosti komisionálních či vícestupňových rozhodovacích a schvalovacích struktur.

Vztah pracovníka banky ke klientele

Pracovníci bank jsou vedeni k tomu, aby uplatňovali zdvořilý, korektní a neustranný přístup ke všem klientům. Samozřejmým požadavkem by mělo být poskytnout klientovi úplné, nezkrácené, pravdivé a srozumitelné informace, týkající se obchodního vztahu klienta k bance.

Tento požadavek nabývá zvláštního významu v období problémů některých bank, kdy je právem požadováno, aby banky o své činnosti a jejích výsledcích veřejnost informovaly a publikovaly základní minimum vybraných informací.

Vztahy bank navzájem

Etický kodex vychází z principu, že vzájemná obchodní soutěž bank je přípustná pouze na základě nabídky vysoké profesionální úrovně a kvality služeb. Zásadám bankovní etiky odporuje podbízení se nepřiměřeně vysokými úroky z vkladů či nepřiměřeně nízkými úroky z úvěrů, anebo využívání jiných výhod, o které se banka nezasloužila. S pravidly etiky se neslučuje ani poukazování na nedostatky v kvalitě poskytovaných služeb jinými bankami, mezery v nabídce produktů, respektive na personální vybavení jiných bank.

Banky by měly dbát na určitou pověst a solidaritu. To se týká jak reklamy a publicity, které by neměly poškozovat prestiž bankovníctví jako celku, tak pohybu pracovníků z jedné banky do druhé. Žádná banka by neměla přijímat pracovníka, který z jiné banky odešel pro porušení morálních zásad či jakýkoliv konflikt s etickým kodexem

Bankovní asociace se plně hlásí k tomu, že bude důsledně připomínat a aktualizovat zásady etického kodexu, jejich dodržování bude od svých posluchačů vyžadovat a z případného porušování vyvozovat důsledky. Je to nejen povinnost, ale i služba poskytnutá bankám v zájmu optimálních podmínek pro jejich práci.

**SEZNAM BANK A POBOČEK ZAHRANIČNÍCH BANK,
kterým bylo uděleno povolení působit jako banka
v České republice
(stav k 31.3. 2001)**

Obsah

	strana
I. Centrální banka	3
II. Státní peněžní ústav	3
III. Banky s převážně (více než 50 %) českou majetk. účastí	4-7
A. Banky s převážně českou majetk. účastí	
B. Specializované banky	
IV. Banky s převážně (více než 50 %) zahraniční majetkovou účast	8-13
A. Banky s převážně zahraniční majetkovou účastí	
Dceřiné společnosti zahraničních bank (100 % zahr. majetk. účast)	
B. Specializované banky	
V. Pobočky zahraničních bank	13-15
VI. Banky v nucené správě	16
VII. Banky v likvidaci, v konkurzním řízení	16-20
VIII. Banky zaniklé bez likvidace	21
IX. Bývalé banky v současnosti působící již jen jako a.s.	22
X. Pobočky českých bank v zahraničí	23

Abecední seznam :

Aktivní banky

	stran
1. ABN AMRO BANK N. V.	1
2. Bank Austria Creditanstalt Czech Republic a.s.	1
3. BNP-Dresdner Bank (ČR) a.s.	1
4. Citibank a.s.	1
5. COMMERZBANK Aktiengesellschaft, pobočka Praha	1
6. CREDIT LYONNAIS BANK PRAHA, a.s.	1
7. Česká exportní banka, a.s.	
8. Česká spořitelna, a.s.	
9. Českomoravská hypoteční banka, a.s.	
10. Českomoravská stavební spořitelna, akciová společnost	
11. Českomoravská záruční a rozvojová banka, akciová společnost	
12. Československá obchodní banka, a.s.	
13. ČS - stavební spořitelna, a.s.	
14. Deutsche Bank Aktiengesellschaft Filiale Prag, organizační složka	1
15. Expandia Banka, a.s.	
16. GE Capital Bank, a.s.	
17. HSBC Bank plc - pobočka Praha	1
18. HypoVereinsbank CZ a.s.	
19. HYPO stavební spořitelna a.s.	
20. IC Banka, a.s.	
21. Interbanka, akciová společnost	
22. ING Bank N.V.	
23. IP banka, a.s.	
24. J & T Banka, a.s.	
25. Komerční banka, a.s.	
26. Konsolidační banka Praha, s. p. ú.	
27. PLZEŇSKÁ BANKA a.s.	
28. První městská banka, a.s.	

- ☒ 29. Raiffeisenbank a.s.
- 30. RAIFFEISENBANK IM STIFTLAND eG pobočka Cheb, odštěpný závod
- ☒ 31. Raiffeisen stavební spořitelna a.s.
- 32. SOCIETE GENERALE, pobočka Praha
- 33. Sparkasse Mühlviertel - West banka a.s., pobočka České Budějovice
- ☒ 34. Union banka, a.s.
- 35. Volksbank CZ, a.s.
- 36. Všeobecná stavební spořitelna Komerční banky, a.s.
- ☒ 37. Všeobecná úverová banka, a.s., pobočka Praha
- 38. Waldviertler Sparkasse von 1842
- ☒ 39. Wüstenrot - stavební spořitelna a.s.
- 40. Živnostenská banka, a.s.

Neaktivní banky

Banky v likvidaci, v konkurzním řízení

- 1. AB Banka, a.s. v likvidaci
- 2. Agrobanka Praha, a. s., v likvidaci
- 3. Banka Bohemia, a.s. - v likvidaci
- 4. Baska, a.s., "v likvidaci"
- 5. COOP BANKA, a.s., v likvidaci
- ☒ 6. Česká banka, akciová společnost Praha - v likvidaci
- 7. Ekoagrobanka, a.s., v likvidaci
- 8. Evrobanka, a.s., v likvidaci
- ☒ 9. Kreditní banka Plzeň, a.s. - v likvidaci
- ☒ 10. Kreditní a průmyslová banka, a. s.
- 11. Moravia Banka, a. s.
- ☒ 12. Pragobanka, a.s.
- 13. První slezská banka a.s., v likvidaci
- 14. Realitbanka, a.s.
- 15. UNIVERSAL BANKA, a.s.
- 16. Velkomoravská banka, a.s.

Banky zaniklé bez likvidace

- 1. Bank Austria a.s.
- 2. HYPO-BANK CZ a.s.
- 3. Poštovní banka a.s.
- 4. Erste Bank Sparkassen (CR) a.s.
- 5. Westdeutsche Landesbank (CZ), a.s.

Bývalé banky působící již jen jako a.s.

- 1. BANKA HANÁ, a.s.
- 2. Foresbank, a.s.

☒ banky, u kterých došlo v průběhu měsíce ke změně

1. CENTRÁLNÍ BANKA

Česká národní banka

Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1

IČO: 48136450

Telefon: 02/2441 1111

Fax: 02/2421 8522, 02/2421 7865

Telex: 121555

Clearing: 0710

BANIS: 0700

Guvernér: Doc. Ing. Zdeněk Tůma, CSc.

Podle zákona č. 6/1993 Sb., je ČNB centrální bankou státu.

II. STÁTNÍ PENĚŽNÍ ÚSTAV

Konsolidační banka Praha, s. p. ú.

Janovského 438/2, 170 06 Praha 7

IČO: 48118672

Telefon: 02/2014 1111

Fax: 02/3337 2033

Internet: <http://www.kobp.cz>

BANIS: 3300

Předseda bank. rady a generální ředitel: Ing. Ladislav Řezníček

telefon: 02/2014 2070-71

fax: 02/3337 5690

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku) 5950 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku)	5950 mil. Kč
------------------------------	--------------

Banka pro správu dlouhodobých státních pohledávek

Udělení povolení působit jako banka: 21. 2. 1991, 17. 12. 1992 – po rozdělení ČSFR

Zahájení činnosti: 21.2.1991, 23. 2. 1993 – po rozdělení ČSFR

III. BANKY S PŘEVÁŽNĚ (více než 50 %) ČESKOU MAJETKOVOU ÚČASTÍ

A. Banky s převážně českou majetkovou účastí

1. Komerční banka, a. s.

Na Příkopě 33, 114 07 Praha 1

IČO: 45317054

Telefon: 02/2243 2111

Fax: 02/2424 3020

Internet: <http://www.kb.cz>

BANIS: 0100

Předseda představenstva a generální ředitel:

Ing. Radovan Vávra

telefon: 02/2243 2030

fax: 02/2424 3033

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku)

19005 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku)

19005 mil. Kč

Banka s oprávněním vydávat hypoteční zástavní listy

Udělení povolení působit jako banka: 28.12. 1989 - s.p.ú., 5. 3. 1992 - a.s.

Zahájení činnosti: 1. 1. 1990 - s.p.ú., 5. 3. 1992 - a.s.

2. Expandia Banka, a.s. (do 24.10.1997 Zemská banka, a.s.)

Od 8.1.2001 banka působí pod názvem **eBanka, a.s.** - změna názvu není doposud zapsána v

Ovocný trh 8, 117 19 Praha 1

IČO: 00562246

Telefon: 02/2211 5111

Fax: 02/2211 5588

Internet: <http://www.ebanka.cz>

BANIS: 2400

Předseda představenstva:

Ing. Roman Mentlík

telefon: 02/2211 5111

fax: 02/2211 5588

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku)

520 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku)

520 mil. Kč

Udělení povolení působit jako banka: 28.12. 1990

Zahájení činnosti: 1. 1. 1991

3. PLZEŇSKÁ BANKA a. s.

nám. Republiky 16, P. O. BOX 322, 306 22 Plzeň

IČO: 47715677

Telefon: 019/7235 354-9

Fax: 019/7235 330

Internet: <http://www.plba.cz>

BANIS: 4600

Předseda představenstva a generální ředitel:

Ing. Martin Komrská

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku)

1000 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku)

1000 mil. Kč

Udělení povolení působit jako banka: 23.11. 1992

Zahájení činnosti: 1. 10. 1993

4. První městská banka, a.s. (do 31.1.1995 Royal banka CS, a.s.)

Malé náměstí 11, 110 00 Praha 1

IČO: 47116129

Telefon: 02/2161 1105 (provolba)

Fax: 02/2161 1780

Internet: <http://www.pmb.cz>

BANIS: 6000

Generální ředitel: **Ing. Leoš Pýtr, CSc.**

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku) 500 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku) 500 mil. Kč

Udělení povolení působit jako banka: 5.11. 1992

Zahájení činnosti: 1. 9. 1993

5. Union banka, a. s.

ul. 30. dubna 35, 702 00 Ostrava

IČO: 41034261

Telefon: 069/6108 111, 069/6156 111

Fax: 069/6120 134

Internet: <http://www.union.cz>

BANIS: 3400

Předseda představenstva a generální ředitel:

Ing. Tomáš Seidler

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku)

2 444 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku)

2 444 mil. Kč

Udělení povolení působit jako banka: 24. 6. 1991

Zahájení činnosti: 15.11. 1991

B. SPECIALIZOVANÉ BANKY

1. Česká exportní banka, a.s.

Vodičkova 34, 110 00 Praha 1

IČO: 63078333

Telefon: 02/2284 3111, 02/2284 1111

Fax: 02/2421 3268

Internet: <http://www.ceb.cz>

E-mail: VAK@CEB.cz

BANIS: 8090

Generální ředitel:

Ing. Tomáš Révész

telefon: 02/2284 3233, 02/2421 1255

fax: 02/2421 1266

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku)

1650 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku)

1650 mil. Kč

Udělení povolení působit jako banka: 10. 2. 1995

Zahájení činnosti: 1. 7. 1995

2. Českomoravská hypoteční banka, a.s.

(do 29.12.1994 Regiobanka, a.s.)

Budějovická 409/1, 140 00 Praha 4 - Pankrác

IČO: 13584324

Telefon: 02/6112 1111

Fax: 02/6112 2563, 02/6112 2794

Internet: <http://www.cmhb.cz>

BANIS: 2100

Předseda představenstva a generální ředitel:

Ing. Jiří Votrubec

telefon: 02/6112 2830-1

fax: 02/6112 2833

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku)

1328 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku)

1328 mil. Kč

Banka s oprávněním vydávat hypoteční zástavní listy

Udělení povolení působit jako banka: 1. 1. 1991

Zahájení činnosti: 10. 1. 1991

3. Českomoravská záruční a rozvojová banka, akciová společnost

Jeruzalémská 4, 110 21 Praha 1

IČO: 44848943

Telefon: 02/2100 9111

Fax: 02/260 621

Internet: <http://www.cmzrb.cz>

BANIS: 4300

Předseda představenstva a generální ředitel:

Ing. Ladislav Macka

telefon: 02/2100 9441-2

fax: 02/2100 9449

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku)

890 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku)

890 mil. Kč

Udělení povolení působit jako banka: 27. 1. 1992

Zahájení činnosti: 1. 3. 1992

4. Českomoravská stavební spořitelna, akciová společnost

(nebo ve zkratce ČMSS, a.s.)

Vinohradská 3218/169, 100 17 Praha 10

IČO: 49241397

Telefon: 02/7404 1111

Fax: 02/7404 9999

Internet: <http://www.cmss.cz>

BANIS: 7960

Dočasně pověřen řízením člen představenstva:

Hans Dieter Funke

Telefon: 02/7404 2505

Fax: 02/7404 8500

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku)

1500 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku)

1500 mil. Kč

Udělení povolení působit jako banka: 25. 8. 1993

Zahájení činnosti: 8. 9. 1993

5. ČS - stavební spořitelna, a.s.

Pplk. Sochora 27, 170 13 Praha 7 (dle zápisu v Obchodním rejstříku)
Adresa hlavního pracoviště: Římská 20, 120 00 Praha 2
IČO: 60197609

Telefon: 02/24309 111, 02/21583 111

Fax: 02/24309 112

Internet: <http://www.csst.cz>

BANIS: 8060

Předseda představenstva a generální ředitel:

JUDr. Jiří Klán

telefon: 02/24309 100

fax: 02/24309 102

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku)

750 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku)

750 mil. Kč

Udělení povolení působit jako banka: 13. 6. 1994

Zahájení činnosti: 1. 7. 1994

6. HYPO stavební spořitelna a.s.

Nová adresa: Senovážné náměstí 4/1588, 110 00 Praha 1

Adresa dle Obchodního rejstříku: Opletalova 29, 111 00 Praha 1

IČO: 61858251

Telefon: 02/2287 8111

Fax: 02/2224 6550

Internet: <http://www.finance.cz/prezent/hypo>

BANIS: 8070

Předseda představenstva:

Edgar Pillath

telefon: 02/2287 8200

fax: 02/2224 6550

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku)

500 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku)

500 mil. Kč

Udělení povolení působit jako banka: 13. 6. 1994

Zahájení činnosti: 1.10. 1994

7. Všeobecná stavební spořitelna Komerční banky, a. s.

Bělehradská 128/222, 120 21 Praha 2

IČO: 60192852

Telefon: 02/2282 4111

Fax: 02/2282 4113

Internet: <http://www.vsskb.cz>

BANIS: 7990

Předseda představenstva a generální ředitel:

Hans Lindhorst

telefon: 02/2282 4315

fax: 02/2282 4258

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku)

500 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku)

500 mil. Kč

Udělení povolení působit jako banka: 1.12.1993

Zahájení činnosti: 16.12. 1993

IV. BANKY S PŘEVÁŽNĚ (VÍCE NEŽ 50%) ZAHRANIČNÍ MAJETKOVOU ÚČASTÍ

A. BANKY S PŘEVÁŽNĚ ZAHRANIČNÍ MAJETKOVOU ÚČASTÍ

1. Česká spořitelna, a. s.

Na Příkopě 29, 113 98 Praha 1 (dle zápisu v Obchodním rejstříku)
adresa hlavního pracoviště: Olbrachtova 1929/62, 140 00 Praha 4
IČO: 45244782

Telefon: 02/6107 1111

Fax: 02/6107 3032

Internet: <http://www.csas.cz>

BANIS: 0800

Předseda představenstva a generální ředitel:

John James Stack, M.B.A.

telefon: 02/6107 3488

fax: 02/6107 3032

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku)

15200 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku)

15200 mil. Kč

Banka s oprávněním vydávat hypoteční zástavní listy

Udělení povolení působit jako banka: 1. 1. 1969 - s.p.ú., 30.12. 1991 - a.s.

Zahájení činnosti: 1. 1. 1969 - s.p.ú., 1. 1. 1992 - a.s.

2. Československá obchodní banka, a.s

Na Příkopě 14, 115 20 Praha 1

IČO: 00001350

Telefon: 02/2411 1111

Fax: 02/2422 5049

Internet: <http://www.csob.cz>

BANIS: 0300

Předseda představenstva a generální ředitel:

Ing. Pavel Kavánek

telefon: 02/2411 2000

fax: 02/2422 5282, telex: 122 201

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku)

5105 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku)

5105 mil. Kč

Banka s oprávněním vydávat hypoteční zástavní listy

Udělení povolení působit jako banka: 1. 1. 1965

Zahájení činnosti: 1. 1. 1965

3. GE Capital Bank, a.s.

Nová adresa: Vyskočilova 1422/1a, 140 28 Praha 4 - Michle

Adresa dle Obchodního rejstříku: Hybernská 18, 110 00 Praha 1

IČO: 25672720

Telefon: 02/2444 1111, 02/2444 2010

Fax: 02/2444 1790, 02/2444 1500

Internet: <http://www.gecb.cz>

BANIS: 0600

Předseda představenstva a generální ředitel:

Ing. Petr Šmída

telefon: 02/2444 2001

fax: 02/2421 9995

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku)

500 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku)

500 mil. Kč

Banka s oprávněním vydávat hypoteční zástavní listy

Udělení povolení působit jako banka: 18. 5. 1998

Zahájení činnosti: 22. 6. 1998

4. IC Banka, a. s.

Palackého 1, P.O.Box 834, 111 21 Praha 1

IČO: 47116102

Telefon: 02/9624 5400, 02/9624 5405

Fax: 02/9624 5428, 02/9624 5429

Internet: <http://www.icbanka.cz>

BANIS: 6100

Generální ředitel:

Ing. Martin Houda

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku)

500 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku)

500 mil. Kč

Udělení povolení působit jako banka: 5.11. 1992

Zahájení činnosti: 6. 4. 1994

5. Interbanka, akciová společnost

Václavské nám. 40, 110 00 Praha 1

IČO: 14893649

Telefon: 02/2440 6211, 02/2440 6111

Fax: 02/265 658, 02/235 0234

Internet: <http://www.interbanka.cz>

BANIS: 2500

Předseda představenstva a generální ředitel:

Ing. Vladimír Kolman

telefon: 02/2440 6216

fax: 02/2422 7333

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku)

1709 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku)

1709 mil. Kč

Udělení povolení působit jako banka: 28.12. 1990

Zahájení činnosti: 1. 2. 1991

6. J & T Banka, a.s. (do 6. 6. 1998 Podnikatelská banka, a.s.)

Pobřežní 3, 186 00 Praha 8

IČO: 47115378

Telefon: 02/2171 0111

Fax: 02/2171 0211

Internet: <http://www.jtfg.sk>

BANIS: 5800

Předseda představenstva:

Ing. Patrik Tkáč

Základní jmění – zapsané (v Obch. rejstříku)

501 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku)

501 mil. Kč

Udělení povolení působit jako banka: 27. 8. 1992

Zahájení činnosti: 18.12. 1992

Banka v nucené správě od 6. 6. 1996 do 6. 6. 1998

7. Raiffeisenbank a. s.

Vodičkova 38, 111 21 Praha 1

IČO: 49240901

Telefon: 02/2423 1270, 02/2423 1280

Fax: 02/2423 1278, 02/2423 1291

Internet: <http://www.rb.cz>

BANIS: 5500

Předseda představenstva a generální ředitel: **Ing. Kamil Ziegler**

telefon: 02/2440 7100

fax: 02/2440 7233

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku) 1000 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku) 1000 mil. Kč

Banka s oprávněním vydávat hypoteční zástavní listy

Udělení povolení působit jako banka: 15. 6. 1993

Zahájení činnosti: 1. 7. 1993

8. Živnostenská banka, a. s.

Na Příkopě 20, 113 80 Praha 1

IČO: 00001368

Telefon: 02/2412 1111

Fax: 02/2412 5555

Internet: <http://www.ziba.cz>

BANIS: 0400

Předseda představenstva a generální ředitel:

Ing. Jiří Kunert

telefon: 02/2412 1000

fax: 02/2422 5140

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku) 1360 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku) 1360 mil. Kč

Banka s oprávněním vydávat hypoteční zástavní listy

Zahájení činnosti: 1868

DCEŘINÉ SPOLEČNOSTI ZAHRANIČNÍCH BANK

1. Bank Austria Creditanstalt Czech Republic, a.s.

(do 30.6.1998 Creditanstalt a.s. - sloučení s Bank Austria (ČR) a.s. k 30.6.1998)

Revoluční 7, 110 05 Praha 1

IČO: 15271064

Telefon: 02/2285 3111, 02/2285 4111

Fax: 02/2285 4789

Internet: <http://www.ba-ca.cz>

BANIS: 2700

Předseda představenstva a výkonný ředitel:

Manfred Meier

telefon: 02/2285 4132, 02/2285 4120

fax: 02/2285 4680

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku) 1997 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku) 1997 mil. Kč

Banka s oprávněním vydávat hypot.zást.listy

Udělení povolení působit jako banka: 5. 2. 1991

Zahájení činnosti: 1. 4. 1991, 30. 6. 1998 – fúze s Bank Austria (ČR) a.s.

2. BNP- Dresdner Bank (ČR) a. s.

Vítězná 1, 150 00 Praha 5

IČO: 44851286

Telefon: 02/5700 6111

Fax: 02/5700 6200

Internet: <http://www.bnp-dresdner-bank.cz>

BANIS: 4000

Předseda představenstva a generální ředitel:

Rolf Dieter Beck

telefon: 02/5700 6100

1000 mil. Kč

1000 mil. Kč

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku)
splacené (v Obch. rejstříku)

Univerzální banka s plnou devizovou licencí

Udělení povolení působit jako banka: 18. 9. 1991

Zahájení činnosti: 12. 5. 1992

3. Citibank a.s.

Evropská 178, 166 40 Praha 6

IČO: 16190891

Telefon: 02/3306 1111

Fax: 02/3306 1613

Internet: <http://www.citibank.com>

BANIS: 2600

Předseda představenstva a generální ředitel: **David C. Francis**

telefon: 02/3306 1111

fax: 02/3306 1613

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku) 2425 mil. Kč
splacené (v Obch. rejstříku) 2425 mil. Kč

Udělení povolení působit jako banka: 15. 1. 1991

Zahájení činnosti: 24. 6. 1991

4. CREDIT LYONNAIS BANK PRAHA, a. s.

Ovocný trh 8, 117 19 Praha 1 (budova Myslbek)

IČO: 45798435

Telefon: 02/2207 6111

Fax: 02/2207 6119

Internet: <http://www.vol.cz/CLBP>

BANIS: 5000

Předseda představenstva a generální ředitel:

Hervé Lequitte

telefon: 02/2421 5855, 02/2207 6100

fax: 02/2207 6109

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku)
splacené (v Obch. rejstříku)

500 mil. Kč

500 mil. Kč

Udělení povolení působit jako banka: 2. 6. 1992

Zahájení činnosti: 12. 11. 1992

5. HypoVereinsbank CZ a. s.

(do 31.12.1995 Bayerische Vereinsbank, AG Mnichov, pobočka Praha;
do 31.12.1998 Vereinsbank (CZ) a.s. - sloučení s HYPO-BANK CZ a.s. k 31.12.1998)
Italská 24, 121 49 Praha 2

IČO: 64948242

Telefon: 02/2209 1111

Fax: 02/2225 1158

Internet: <http://www.hypovereinsbank.cz>

BANIS: 3800

Předseda představenstva: **Hans Peter Horster**

tel.: 02/2209 1377

fax: 02/2225 1161

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku) 5047 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku) 5047 mil. Kč

Banka s oprávněním vydávat hypoteční zástavní listy

Udělení povolení působit jako banka: 19. 5.1992 - pobočka, 1.1. 1996 - a.s.

Zahájení činnosti: 1.7. 1992 - pobočka, 1.1. 1996 - a.s., 31.12.1998 - fúze s HYPO-BANK CZ a.s.

6. Volksbank CZ, a.s.

(do 31.12. 1996 Österreichische Volksbanken AG, pobočka Brno)

M-Palác, Heršpická 5, P.O.BOX 226, 658 26 Brno

IČO: 25083325

Telefon: 05/4352 5111

Fax: 05/4352 5555

Internet: <http://www.volksbank.at>

BANIS: 6800

Výkonný předseda představenstva:

Johann Lurf

telefon: 05/4352 5456

fax: 05/4352 5556

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku) 650 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku) 650 mil. Kč

Udělení povolení působit jako banka: 20.10.1993 - pobočka, 1. 1. 1997 - a.s.

Zahájení činnosti: 1. 1. 1994 - pobočka, 1. 1. 1997 - a.s.

B. SPECIALIZOVANÉ BANKY

1. Raiffeisen stavební spořitelna a. s. (do 3.3.1998 AR stavební spořitelna a.s.)

Koněvova 2747/99, 130 45 Praha 3 - Žižkov

IČO: 49241257

Telefon: 02/7103 1111

Fax: 02/697 11 56

Internet: <http://www.rsts.cz>

BANIS: 7950

Předseda představenstva a generální ředitel:

Mgr. Kurt Matouschek

telefon: 02/7103 2000

fax: 02/7103 2055

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku)

500 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku)

500 mil. Kč

Udělení povolení působit jako banka: 30. 7. 1993

Zahájení činnosti: 7. 9. 1993

2. Wüstenrot - stavební spořitelna a. s.

Janáčkovo nábř. 41, 150 00 Praha 5

IČO: 47115289

Telefon: 02/5709 2111

Fax: 02/5709 2149, 02/5709 2159

Internet: <http://www.wuestenrot.cz>

BANIS: 7970

Banka je řízena tříčlenným představenstvem

Předseda představenstva: **Dr. Hans Jürgen Wohlrabe** (od 1.4.2001)

Členové představenstva: **JUDr. Pavel Pektor, PhDr. Oskar Steiner** (od 1.4.2001)

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku) 550 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku) 550 mil. Kč

Udělení povolení působit jako banka: 17. 9. 1993

Zahájení činnosti: 11.11. 1993

V. POBOČKY ZAHRANIČNÍCH BANK V ČR

1. ABN AMRO BANK N. V.

Lazarská 3, P.O. Box 773, 111 21 Praha 1

IČO: 47607921

Telefon: 02/4405 1111

Fax: 02/4405 2222(6)

Internet: <http://www.abnamro.com>

BANIS: 5400

Generální ředitel: **Rob ten Heggeler**

telefon: 02/4405 2333-4

fax: 02/4405 2226

Udělení povolení působit jako banka: 2. 6. 1992

Zahájení činnosti: 6. 5. 1993

Země centrály: Nizozemsko

2. COMMERZBANK Aktiengesellschaft, pobočka Praha

Jugoslávská 1, 120 21 Praha 2

IČO: 47610921

Telefon: 02/2119 3111

Fax: 02/2119 3699

Internet: <http://www.commerzbank.cz>

BANIS: 6200

Ředitelé: **Wilhelm Nüse, Günter Steiner**

telefon: 02/2119 3110, 02/2119 3120

fax: 02/2119 3140

Udělení povolení působit jako banka: 23.11. 1992

Zahájení činnosti: 1.12. 1992

Země centrály: Německo

3. Deutsche Bank Aktiengesellschaft Filiale Prag, organizační složka

Jungmannova 34, 111 21 Praha 1, P. O. Box 829

IČO: 60433566

Telefon: 02/2119 1900, 02/2119 1909

Fax: 02/2494 8664

Internet: <http://www.db.com>

BANIS: 7910

Ředitelé: **Jaroslav Kudena, Klaus Ferber**

telefon: 02/2119 1221

fax: 02/2119 1411

Udělení povolení působit jako banka: 20.10.1993

Zahájení činnosti: 1.12. 1993

Země centrály: Německo

4. ING Bank N. V.

IBC Pobřežní 3, 186 00 Praha 8

IČO: 49279866

Telefon: 02/232 0000

Fax: 02/232 0026

Internet: <http://www.ingbank.com>

BANIS: 3500

Generální ředitel: **Ing. Jan Struž**

Udělení povolení působit jako banka: 17.12. 1992

Zahájení činnosti: 1. 9. 1993

Země centrály: Nizozemsko

5. HSBC Bank plc - pobočka Praha (do 26.9.1999 Midland Bank plc - pobočka Praha)

Millenium Plaza, V Celnici 10, 117 21 Praha 1

IČO: 65997212

Telefon: 02/2103 3500

Fax: 02/2103 3520

Internet: <http://www.hsbc.com>

BANIS: 8150

Ředitel: **Ing. František Kopřiva**

telefon: 02/2103 3500

fax: 02/2103 3520

Udělení povolení působit jako banka: 13. 6. 1996

Zahájení činnosti: 1. 5. 1997

Země centrály: Velká Británie

6. RAIFFEISENBANK IM STIFTLAND eG pobočka Cheb, odštěpný závod

ul. 26. dubna 9, P.O. BOX 130, 350 11 Cheb

IČO: 00671126

Telefon: 0166/434 244-45, 0166/524511

Fax: 0166/422 215

Internet: <http://www.rbcheb.com>

BANIS: 8030

Ředitelé: **Herbert Bäuml, Hubert Schnurrer**

Udělení povolení působit jako banka: 19. 9. 1993

Zahájení činnosti: 2. 1. 1995

Země centrály: Německo

7. **SOCIETE GENERALE, pobočka Praha** (do 31.2.1997 SOCIETE GENERALE BANKA, a.s.)
Pobřežní 3, P. O. Box 74, 186 00 Praha 8
IČO: 67364713
Telefon: 02/2483 2300
Fax: 02/2483 2487
Internet: <http://www.socgen.com>
BANIS: 1900
Ředitel: **Patrice Cheroutre**
fax: 02/2483 2305
Udělení povolení působit jako banka: 1.12. 1990 - a.s., 1. 1. 1998 - pobočka
Zahájení činnosti: 15. 4. 1991 - a.s., 1. 1. 1998 - pobočka
Země centrály: Francie
8. **Sparkasse Mühlviertel - West banka a.s., pobočka České Budějovice**
nám. Přemysla Otakara II č. 3, 370 01 České Budějovice
IČO: 60826908
Telefon: 038/6710911
Fax: 038/6356747
Internet: <http://www.smw.cz>
BANIS: 8040
Ředitelé: **Johann Plöckinger** telefon: 038/6710 205
Ing. Markéta Lanzová telefon: 038/6710 204
Udělení povolení působit jako banka: 1.11. 1993
Zahájení činnosti: 20. 3. 1995
Země centrály: Rakousko
9. **Všeobecná úverová banka, a. s., pobočka Praha**
Celetná 31, 111 21 Praha 1
IČO: 48550019
Telefon: 02/232 3776, 02/2186 5111
Fax: 02/232 8796, 02/231 0206
Internet: <http://www.vub.cz>
BANIS: 6700
Ředitel: **JUDr. Jan Vinter**
telefon: 02/2186 5100
Udělení povolení působit jako banka: 14. 1. 1993
Zahájení činnosti: 14. 1. 1993
Země centrály: Slovenská republika
10. **Waldviertler Sparkasse von 1842**
Klásterská 126/II, 377 01 Jindřichův Hradec
IČO: 49060724
Telefon: 0331/377 300
Fax: 0331/377 308-9
Internet: <http://www.telecom.at/wspk>
BANIS: 7940
Ředitel: **Rudolf Bacher**
Udělení povolení působit jako banka: 9. 7. 1993
Zahájení činnosti: 1. 5. 1994
Země centrály: Rakousko

VI. BANKY V NUCENÉ SPRÁVĚ

IP banka, a. s. (do 27.9.2000 Investiční a Poštovní banka, a.s.)

Banka v nucené správě od 16.6.2000

Správce pověřený výkonem nucené správy: **Ing. Petr Staněk**

telefon: 02/2204 2000, 02/2424 4007, 02/2204 200
fax: 02/2424 4020

Senovážné nám. 32, 114 03 Praha 1

IČO: 45316619

Telefon: 02/2204 1111

Fax: 02/2424 4035

Internet: <http://www.ipb.cz>

BANIS: 5100 - dočasně využívá ČSOB, a.s. - divize IPB

Základní jmění - zapsané (v Obch. rejstříku) 13383 mil. Kč

splacené (v Obch. rejstříku) 13383 mil. Kč

Udělení povolení působit jako banka: 1.1. 1990 - s.p.ú., 27. 2. 1992 - a.s.

Zahájení činnosti: 1.1. 1990 - s.p.ú., 1.3. 1992 - a.s., 1.4.1994 - fúze s Poštovní bankou, a.s.

VII. BANKY V LIKVIDACI, V KONKURZNÍM ŘÍZENÍ

1. COOP BANKA, a.s., v likvidaci

Banka v likvidaci od 1.1. 1999

Likvidátor: **JUDr. Milena Vostalová** . telefon: 05/4213 0880, 05/4213 0120

Adresa banky: Benešova 14-16, 601 78 Brno

IČO: 41602030, BANIS: 3700

Telefon: 05/4213 0111

Fax: 05/4221 4337, 05/4221 2737

Udělení povolení působit jako banka: 27. 9. 1991

Zahájení činnosti: 24. 2. 1992

Banka v nucené správě od 23. 4. 1996 do 23. 4. 1998

Banka bez povolení působit jako banka od 6. 5.1998

2. Agrobanka Praha, a. s., v likvidaci

Banka v likvidaci od 8.10. 1998

Likvidátor: **HZ Praha, spol. s r.o.** Telefon: 02/6121 3173, fax: 6121 3174

Adresa banky: Neklanova 38, 120 00 Praha 2

IČO: 00411850, BANIS: 0601, bez kódu pro platební a zúčtovací styk v ČNB

Udělení povolení působit jako banka: 14. 2. 1990

Zahájení činnosti: 1. 7. 1990

Banka v nucené správě od 17. 9. 1996 do 17. 9. 1998

Banka bez povolení působit jako banka od 2. 9. 1998

3. Banka Bohemia, a. s. - v likvidaci

Banka v likvidaci od 18. 7. 1994

Likvidátor: **Ing. Jan Jareš**

Adresa banky: Senovážné nám. 7, 110 00 Praha 1

Telefon: 02/2440 4111, fax: 02/2422 3049

IČO: 15268951, BANIS: 1300

Udělení povolení působit jako banka: 25. 1. 1991

Zahájení činnosti: 1. 2. 1991

Banka v nucené správě od 28. 3. 1994 do 28. 6. 1994

4. Baska a. s., "v likvidaci" (dříve Bankovní dům SKALA, a.s.)

Podán návrh na výmaz v Obchodním rejstříku u Krajského obchodního soudu v Praze

Banka v likvidaci od 10. 12. 1997 do 30. 4. 1998

Likvidátor: **Ing. Jana Ištvánfyová**

Telefon: 02/24095756

Adresa banky: Řehořova 4, 130 00 Praha 3

IČO: 00564974, BANIS: 1500

Udělení povolení působit jako banka: 30. 8. 1990

Zahájení činnosti: 13. 12. 1990

Banka bez povolení působit jako banka od 31. 3. 1997

5. Ekoagrobanka, a. s., v likvidaci

Banka v likvidaci od 1. 1. 1998

Likvidátor: **Ing. Petr Kubiš**

telefon: 047/5242 562

fax: 047/5211 185

Adresa banky: Dvořákova 3134/2, 400 21 Ústí nad Labem

IČO: 00555568, BANIS: 1800

Telefon: 047/5242 111, fax: 047/5220 608

Udělení povolení působit jako banka: 31. 10. 1990

Zahájení činnosti: 1. 11. 1990

Banka v nucené správě od 16. 1. 1996 do 27. 9. 1996

Banka bez povolení působit jako banka od 31. 5. 1997

6. Evrobanka, a. s., v likvidaci

Banka v likvidaci od 29. 9. 1998

Likvidátor: **Ing. Jindřich Hrabal**

telefon: 02/2440 4318-19; 02/2422 2901

IČO: 18621365, BANIS: 3200

Adresa banky: Palackého 541, 252 29 Dobřichovice, Praha - západ

Udělení povolení působit jako banka: 3. 5. 1991

Zahájení činnosti: 1. 10. 1991

Banka bez povolení působit jako banka od 30. 6. 1997

7. Česká banka, akciová společnost Praha - v likvidaci

Banka v likvidaci od 19.3.1996
Banka v konkurzním řízení od 28. 6. 1996
Správce konkurzní podstaty: **JUDr. Josef Karlík**
Adresa správce KP: P. Rezka 12, Praha 4
IČO: 45313318, BANIS: 4100
Telefon: 02/6122 3704, 02/6121 3906; Fax: 02/6121 8179
Udělení povolení působit jako banka: 30.12. 1991
Zahájení činnosti: 28. 2. 1992
Banka bez povolení působit jako banka od 14.12. 1995

8. První slezská banka a. s., v likvidaci

Banka v likvidaci od 24. 7. 1996
Banka v konkurzním řízení od 20.11. 1997
Správce konkurzní podstaty: **Zdeněk Kašík**
Adresa správce KP: 1. máje 1000, 756 64 Rožnov pod Radhoštěm
Telefon: 0651/602 170, 0651/602163
Fax: 0651/602166
IČO: 47151501, BANIS: 5300
Udělení povolení působit jako banka: 30. 6. 1992
Zahájení činnosti: 12. 1. 1993
Banka bez povolení působit jako banka od 13. 5. 1996

9. Kreditní banka Plzeň, a.s. - v likvidaci

Banka v likvidaci od 1.10. 1996
Banka v konkurzním řízení od 21.12.1998
Správce konkurzní podstaty: **JUDr. Jiřina Lužová** telefon: 019/705 2203
Adresa banky: Dlouhá tř. 7, 110 00 Praha 1
Telefon: 019/705 1111, fax: 019/7220 630; 02/2481 3656
IČO: 14702487, BANIS: 2000
Udělení povolení působit jako banka: 28.12.1990
Zahájení činnosti: 1. 1. 1991
Banka bez povolení působit jako banka od 8. 8. 1996

10. AB Banka, a. s. v likvidaci

Banka v likvidaci od 5. 3. 1996
Banka v konkurzním řízení od 18.3.1999
Správce konkurzní podstaty: **Mgr. Eva Loudová** telefon: 02/2271 1009,4009,3009
fax: 02/2271 6009,6036
Adresa správce KP: Milešovská 4/1326, Praha 3
IČO: 14799731, BANIS: 2300
Udělení povolení působit jako banka: 28.12.1990
Zahájení činnosti: 1. 4. 1991
Banka bez povolení působit jako banka od 15. 12. 1995

11. Moravia Banka, a. s.

Banka v konkurzním řízení od 8.12.1999

Správce konkurzní podstaty: **JUDr. Karel Konečný**

telefon: 0658/606222, 0658/606111

fax: 0658/606211

Adresa banky: Palackého 133, 738 02 Frýdek-Místek

IČO: 45192855, BANIS: 4500

Udělení povolení působit jako banka: 12. 5. 1992

Zahájení činnosti: 2. 7. 1992

Banka bez povolení působit jako banka od 9.11.1999

12. Kreditní a průmyslová banka, a. s.

Banka v konkurzním řízení od 2. 10. 1995

Správce konkurzní podstaty: **Jaroslav David**

Telefon: 02/7265 7383

Adresa správce KP: Karlštejnská 344, Lety u Prahy, 252 29 pošta Dobřichovice

IČO: 00208183, BANIS: 1700

Udělení povolení působit jako banka: 30.10.1990

Zahájení činnosti: 1. 4. 1991

Banka v nucené správě od 30. 9. 1993 do 31. 8. 1995

Banka bez povolení působit jako banka od 31. 8. 1995

13. Realitbanka, a.s.

Banka v konkurzním řízení od 24. 3. 1997

Správce konkurzní podstaty: **Doc.Ing. Endre Tóth, DrSc.**

Adresa správce KP: Malešická 16a), 130 00 Praha 3 - Žižkov

IČO: 41189299, BANIS: 3600

Telefon: 02/7100 7400

Udělení povolení působit jako banka: 25. 6. 1991

Zahájení činnosti: 1.11. 1991

Banka v nucené správě od 10. 7. 1996 do 17. 4. 1997

Banka bez povolení působit jako banka od 17. 4. 1997

14. Velkomoravská banka, a. s.

Banka v konkurzním řízení od 2. 7. 1998

Správce konkurzní podstaty: **JUDr. Jiří Jestřáb**

Adresa banky: Washingtonova 17, 110 01 Praha 1 - centrála Praha

IČO: 46974229, BANIS: 5700

Telefon: 02/2166 6100

Fax: 02/2422 3620

Udělení povolení působit jako banka: 15. 9. 1992

Zahájení činnosti: 3. 11. 1992

Banka v nucené správě od 10.7.1996

Banka bez povolení působit jako banka od 10.7.1998

15. Pragobanka, a. s.

Banka v konkurzním řízení od 19.11.1998

Správce konkurzní podstaty: **JUDr. Jaromír Zapletal**

Adresa správce KP: Vinohradská 230, 100 00 Praha 10

IČO: 00565121, BANIS: 1600

Telefon:

Fax:

Udělení povolení působit jako banka: 11. 9. 1990

Zahájení činnosti: 1.10. 1990

Banka bez povolení působit jako banka od 24.10. 1998

16. UNIVERSAL BANKA, a. s.

Banka v konkurzním řízení od 12.2.1999

Správce konkurzní podstaty: **Karel Mutinský**

Telefon: 047/5237215

Adresa správce KP: Pařížská 20, 400 01 Ústí nad Labem

IČO: 48264865, BANIS: 6400

Fax: 02/2421 2899

Udělení povolení působit jako banka: 27. 1. 1993

Zahájení činnosti: 15. 2. 1993

Banka bez povolení působit jako banka od 10.2.1999

VIII. Banky zaniklé bez likvidace

1. Poštovní banka a.s.

k 1. 1. 1994 došlo ke sloučení s Investiční bankou, a.s.

⇒ název po sloučení - **Investiční a Poštovní banka, a.s.**

2. Bank Austria a.s.

k 30. 6. 1998 došlo ke sloučení s bankou Creditanstalt a.s.

⇒ název po sloučení - **Bank Austria Creditanstalt Czech Republic a.s.**

3. Westdeutsche Landesbank (CZ), a.s.

k 20. 1. 1998 došlo k zániku banky bez likvidace

4. HYPO-BANK CZ a.s.

k 31.12. 1998 došlo ke sloučení s bankou Vereinsbank (CZ) a.s.

⇒ název po sloučení – **HypoVereinsbank CZ a.s.**

5. Erste Bank Sparkassen (CR) a. s. (do 18.12.1997 GiroCredit-Sparkassen Banka Praha,a.s.)

k 30. 9. 2000 došlo k prodeji podniku České spořitelně, a.s.

Od 30.10. 2000 nové obchodní jméno společnosti: **ERSTE (CR) a.s.**

IX. Bývalé banky v současnosti působící již jen jako a.s. bez povolení působit jako banka

1. BANKA HANÁ, a.s.

Povolení působit jako banka zaniklo dnem 1.12.2000.

Nové obchodní jméno společnosti: BH Capital, a.s.

IBC, Příkop 8, P.O.Box 58, 600 00 Brno

IČO: 00546682

2. Foresbank, a.s.

Povolení působit jako banka zaniklo dnem 1.3.1999.

Nové obchodní jméno společnosti: Fores, a.s.

Přílucká 360, 760 01 Zlín

IČO: 46994831

X. POBOČKY ČESKÝCH BANK V ZAHRANIČÍ

Československá obchodní banka, a.s., zahraničná pobočka v SR

Michalská 18, 815 63 Bratislava

Telefon: 07/5934 5700

Fax: 07/533 2834

Ředitelka: **Ing. Helena Gajdošová**

Zahájení činnosti: 1. 3. 1994